МУСОБАҚАДОШ САМАРҚАНДЛИК ПАХТАКОРЛАР ОБЛАСТИМИЗГА КЕЛДИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 104 (1882) | 27 май, шанба, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

Мусобақадошларимиз маслаҳатларига тўла амал қилиб, ғўза парваришини янада кучайтириб юборайлик!

Суратда: Самарқандлик ўзаро текшириш бригадаси аъзоларидан бир группаси.
А. Абалян фотоси.

СУВЧИ—ҒЎЗАНИ ЯЙРАТУВЧИ

Сувчи — ғўзани яйратувчи, унинг томирига қон—ҳаёт суви оқизувчи миришкор деҳқондир. Биз уни оқшомдан тонг палласигача тунни ёритиб эгат оралаб юрганида, қуёш жазирамасини писанд қилмай, эгатларга сувнинг бир текисда таралишини кўздан кечираётганида учратамиз. У бир қарашдаёқ ўзининг ўткир зеҳни билан, орттирган бой тажрибаси билан қайси картага сув тараш керак, қайси картанинг ғўзасини эгат ташлаб суғориш лозим, дарҳол пайқаб олади. Ишнинг кўзини биладиган миришкор тараган сувдан баҳраманд бўлган ғўзалар яшнаб кетади, шохига-шох, баргига-барг қўшади, эртароқ шоналай бошлайди.

Чиндан ҳам шундай. Областимиз пахтазорларида ғўза парвариши қизғин тус олаётган ҳозирги долзарб кунларда мўл ҳосилга пухта замин яратилишида сувчининг роли, ҳиссаси жуда каттадир.

Қишда етарли ёғингарчилик бўлмай, ерда нам кам тўпланди. Бунинг устига бу йил дарё ва каналларда оқаётган сув ўтган йилдагига қараганда анча оз. Шуларнинг ҳаммаси бу йилги шароитда барча майдонлардаги чигитни текис ундириб олиб, ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш, суғоришни анча эрта бошлаш лозим эканлигини тақоза қилади. Сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш зарур. Бу эса сувчиларимизнинг ташаббус ва маҳорат кўрсатиб ишлашини талаб қилади.

—Баъзилар ғўзамизни қантариб, сўнг сув қўямиз дейишади, — дейди Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг сувчиси Эргаш ота Манбоев, — бу бўлмаган гап, ғўзани эрта суғоришда хосият кўп. Ахир ўзингиздан қиёс қилинг. Чанқаб қолганингизда сув ичмасангиз безовталанасиз, қўлингиз ишга бормайди. Ғўза ҳам бамисоли шундай. Вақтида суғормасангиз нимжонлашади, шоналаши, гуллаши, ҳосил тугунчаларининг пайдо бўлиши кечикади, ҳосилга путур етказади. Суғорганда ҳам ўқариқларни ҳаддан ташқари узун қилиб юбормаслик лозим. Акс ҳолда сув картага бир текис таралмайди.

Колхоз далаларини айланиб, ота сувчилик қилаётган ўртоқ Ф. Сефиршьев бригадаси далаларида бўлган киши бу ерда суғориш ҳақиқатан ҳам намунали йўлга қўйилганлигини кўради. Бир текисда сув ичиб қонган ғўзалар барқ уриб яшнамоқда.

Гулистон районидаги «Красний Восток» колхозининг кекса сувчилари Саримсоқ ота Ашуров, Шоназар Дўсонов ўртоқлар тўғрисида ҳам ҳар қанча мақтов гапларни айтса арзийди. Улар ғўзани талабига қараб қондириб суғормоқдалар. Ўз бригадаларида ишни яхши йўлга қўйиш билан чегараланмасдан бошқа бригадаларнинг сувчиларига ҳам тажрибаларини ўргатмоқдалар. Шунинг учун ҳам бу колхозда культивация, озиқлантириш, суғориш ишлари бир-бирига боғлаб олиб борилиб, яхши натижаларга эришилаётир.

Лекин областимизнинг бир қатор хўжаликларида суғоришнинг ролига етарли баҳо берилмаяпти. Бу соҳадаги камчиликлар Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Республика Министрлар Советининг «Ғўза парваришини кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида жуда тўғри кўрсатиб ўтилди.

Ғўзанинг чанқаб қолаётганлигига қарамай, дейилади ана шу қарорда, **айрим хўжаликларнинг раҳбарлари суғоришни сунъий равишда кечиктирмоқдалар. Бу ҳосилга жиддий путур етказади.**

Мана «Пискент» совхозининг 6-бўлимига қарашли 5, 6-бригадаларнинг пахта далалари, не-не машаққатлар билан ундириб олинган ғўза туплари сувсизликдан, қуёшнинг тафтига бардош беролмай қовжираб қолаёзибди. Бўлим ва бригада раҳбарлари эса гоҳо: «сув етишмайди», гоҳо: «ҳали вақт эрта» деган баҳоналарни рўкач қилиб, суғоришни кечиктирмоқдалар. Аслида эса бу ишга етарли аҳамият берилмаяпти. Суғориш учун етарли ишчи кучи ажратилмаган. Ғўзани кечасию-кундузи суғориш чоралари кўрилмаган.

Бўка районидаги «Ленин йўли», Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозлар ҳамда «Чаноқ» совхозида ҳам ана шундай камчиликларга йўл қўйилмоқда. Суғоришнинг ўз вақтида ўтказилмаётганлиги кўчатларни бутлаб олиш, культивация, озиқлантириш ишларининг намунали йўлга қўйилишига ҳалақит бермоқда. Мўл ҳосил оламан деган деҳқон бундай қилмаслиги, ғўзани шу кеча-кундузда қондириб суғоришга алоҳида эътибор бериши лозим.

Дала ишларини Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Республика Министрлар Советининг юқорида қайд қилинган қарори асосида ташкил этиб, суғориш соҳасидаги ишларни моҳирлик билан ташкил этиш муҳим вазифадир. Ҳар бир кубометр, ҳар бир литр сувдан тежамли ва тўғри фойдаланиш учун зарур чораларни кўриш ҳар бир деҳқоннинг муқаддас бурчидир!

Дарё ва каналларда сув камчил бўлган бу йилги шароитда қўшимча сув ресурсларини қидириб топиш зарур. Ана шунда ҳамма карталарда сувнинг бир текис ва нормал бўлишини таъминлаш мумкин бўлади. Сувчилик касбига энг уста тажрибакор кишиларни ажратиш лозим. Сувнинг нобуд бўлишига ёки карталарнинг ортиқча суғорилишига йўл қўймаслик учун бу ишни қатъий план асосида ўтказиш керак.

Ернинг нами, ғўзанинг талабини ҳисобга олиб, куннинг ҳароратига қараб суғориш ишларини табақалаштириб ўтказиш муҳим тадбирлардандир.

Йирик-йирик карталарни бир йўла ҳамма ўқариқлар орқали суғориб, ғўзани узунасига ва кўндалангига сифатли культивация қилиш, ўз вақтида озиқлантириш учун шароит яратиш ва айрим илғор бригадаларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш ишнинг муваффақиятини таъминлайдиган омиллардандир.

Ҳамма ерда суғоришни икки сменада ташкил этайлик. Бунинг учун етарли миқдорда ишчи кучлари ажратилиши лозим. Карталарнинг бир текисда намланишига эришиш учун суғориш ишлари устидан, айниқса тунги суғориш пайтида контроллик ишларини кучайтириш ҳар бир пахтакорнинг биринчи галдаги вазифаси бўлиши керак.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари сувчилар учун керакли асбоблар ва тунда ишловчилар учун фонарларни ўз вақтида етказиб берсинлар. Тунда суғориладиган карталарни кундуз куни аниқлаб, у ерда тайёргарлик ишларини пухта амалга ошириб қўйиш мақсадга мувофиқдир. Шунингдек, энг яхши ва тажрибакор сувчиларнинг иш - услубини оммалаштириб, уларни доимо рағбатлантириш керак.

Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 500 минг тонна «оқ олтин» учун қизғин кураш олиб бораётган ҳозирги кунларда сувчиларнинг ролига етарли баҳо берайлик, суғориш ишларини юксак савияда ташкил этиш — мўл ҳосил гарови эканлигини унутмайлик!

Н. С. ХРУШЧЕВ ҲИНДИСТОН ЭЛЧИСИ К. П. Ш. МЕНОННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

25 майда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Совет Иттифоқидан жўнаб кетаётганлиги туфайли хайрлашув визити билан келган Ҳиндистон элчиси К. П. Ш. Менонни қабул қилди. Н. С. Хрушчев билан К. П. Ш. Менон ўртасида самимий ва дўстона суҳбат бўлди.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИГА БОРАДИ

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети ва Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар кабинетининг таклифига мувофиқ, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет делегацияси шу йил май ойининг охирида Корея Халқ Демократик Республикасига боради.

СОВЕТ-СОМАЛИ МУЗОКАРАЛАРИ

26 майда куннинг биринчи ярмида Кремлда Совет-Сомали музокаралари бўлди.

Музокараларда Совет томонидан — СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. В. Хруничев, СССР Министри М. А. Лесечко ва бошқалар қатнашдилар.

Музокараларда Сомали томонидан Сомали Республикасининг бош министри Абдирашид Али Шермарк, саноат ва савдо министри Шек Абдулла Муҳаммад ва бошқалар қатнашдилар.

Дўстона ҳамжиҳатлик ва самимият руҳида ўтган музокаралар давомида Совет Иттифоқи билан Сомали Республикаси ўртасида иқтисодий, техника ва маданий ҳамкорликни ривожлантириш масалалари қараб чиқилди. (ТАСС).

ВЦСПСНИНГ ЕТТИНЧИ ПЛЕНУМИ

МОСКВА, 26 май. (ТАСС). Бугун Союзлар уйининг Колонна залида ВЦСПСнинг еттинчи пленуми ўз ишини давом эттирмоқда. Кун тартибидаги иккинчи масала: «Совет касаба союзларининг халқаро алоқаларини янада ривожлантириш ва касаба союзларининг V жаҳон конгрессига тайёргарлик тўғрисида»ги масала муҳокама қилинмоқда.

Бу ҳақда ВЦСПС секретари Л. Н. Соловьев доклад қилди.

Ўзбекистон ССР саноати беш ойлик планни муддатидан илгари бажарди

Ўзбекистоннинг саноат ходимлари КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, ишлаб чиқаришнинг умумий хажми жиҳатидан беш ойлик планни муддатидан илгари, 26 майда бажардилар.

Беш ойлик пландан ташқари кўп миқдорда ҳар хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Жарқоқ — Бухоро — Самарқанд — Тошкент магистраль газ қувури қурувчиларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида

Жарқоқ—Бухоро—Самарқанд—Тошкент магистраль газ қувури қуришда муваффақиятларга эришганликлари ва уни муддатидан илгари ишга туширганликлари учун қуйидагилар **мукофотлансинлар:**

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Алексеев** Александр Яковлевич — «Союзпроводмеханизация» Трестининг экскаватор машинисти.
2. **Борутто** Федор Анисимович — 12-қурилиш бошқармасининг бошлиғи.
3. **Боченков** Василий Тихонович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
4. **Журавлев** Георгий Александрович — Сув ости-техника ишлари ихтисослаштирилган бошқармасининг ғаввоси.
5. **Кузнецов** Семен Германович — «Нефтепроводмонтаж» тресги монтажчи слесарлар бригадасининг бошлиғи.
6. **Хабибуллина** Лина Собировна — 12-қурилиш бошқармасининг изолировкачиси.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Андронов** Федор Егорович— «Узсантехгазмонтаж» трестининг участка бошлиғи.
2. **Баширов** Исмагил Сабирович «Нефтепроводмонтаж» трестининг участка бошлиғи.
3. **Вахтуров** Владимир Павлович — «Союзпроводмеханизация» трестининг экскаватор машинисти.
4. **Гайнуллин** Азат Галимович— 12-қурилиш бошқармаси труба ётқизиш машинасининг машинисти.
6. **Гамбарвь** Леонид Борисович — «Узсантехгазмонтаж» тресги Тошкент бошқармасининг бошлиғи.
6. **Закиров** Гумер Хасанович— «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
7. **Нодиров** Ўроқ — 12-қурилиш бошқармаси труба ётқизиш машинасининг машинисти.
8. **Норбоев** Мурод — «Узсантехгазмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

„УРТЎҚМОҚ“ ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИДА

ҲАШОРАТ ХОМИЙЛАРИ

Бир шоир «Дарахтнинг бўшини қурт ейди доим, тарихда мисоллар жуда кўп бунга» деб ёзган экан. Шира, ўргимчаккана, трипис сингари ғўза зараркунандалари ҳам ҳалиги қуртга ўхшаб, қаердаки, агроном бўшу-бепарво ва боқибеғам бўлса, ана ўша ерда уя қўйиб, бола очарканy, агроном билан маслаҳатлашиб ўтирмасдан тўппа-тўғри «иш»га киришаверарkan. Киришганда ҳам қандай денг!

— Жуда ёмон, — деди районнинг агроном-энтимологи Г. Т. Клименко — биласизку, ҳашарот соат сайин эмас, минут сайин кўпаядиган махлуқ бўлади. Шу кеча-кундузда...

Клименко ҳафсаласи пир бўлган кишидек қўл силтаб қўйди. Сўнг чўнтагидан папирос чиқариб тутатди:

— Бир кишининг қўлидан нима ҳам келарди. Агрономларга ҳашарот ҳақида гап очсанг, энсаси қотади. Ёки ўзини эшитмаганга солиб, чаккасини қашлаб тураверади... Эрта эмиш...

Районда ғўза зараркунандаларига қарши қайси ташкилот кураш олиб бораётганини ва бу қанчалик йўлга қўйилганини аниқлаб бўлмади. Собиқ қишлоқ хўжалик инспекциясининг ходимлари «хайрият биз бу ташвишдан эсон-омон қутилиб олдик», деб дуч келган одамга мақтаниб, чапак чалиб юрибдилар. Ўсимликларни ҳимоя қилиш район станциясининг бошлиғи ўртоқ Рихситилла Ортиқалиев бўлса ҳали калаванинг учини топа олган эмас эмиш. Райплан раиси ўртоқ В. П. Еримеев бўлса:

— Биз, ўзингизга маълумки, сводка тўплаш билан шуғулланамиз,— деб қўяқолди.

Фрунзе номли колхозда бўлганимизда мана бундай аҳволга дуч келдик. Азамат колхозчилар ишга жуда астойдил киришибдилар, ёшу-қари далада, культивация, ягана, суғориш ҳаммаси ҳам авжида. Лекин (ҳамма гап мана шу лекинда) ҳашаротга қарши курашиш ҳали ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмабди.

— Агроном қаерда? — сўрадик партком секретари Ўринбек Алижоновдан.

— Ғўза чопаяпти.

— Химизаторчи?

— Унга ҳам 20 сотих ўлчаб берганман.

—Ғўза зараркунандаларига қарши ким кураш олиб бормоқда?

— Агроном, химизатор ғўзани ўзи чопгандан кейин зараркунандаларга йўл бўлсин.

Алижоновнинг гапи ҳақиқатан ҳам жуда кулгили. Ваҳоланки, Қурбонали Ниёзалиев бошлиқ бўлган 10-бригада ғўзаларига шира тушиб, ёш ниҳолларни нобуд қилмоқда. Абдулла Иззатов бошлиқ бўлган 9-бригада ғўзаларини эса трипис ўзиники қилиб олибди. Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам ўргимчаккана, кўкқурт сингари ҳашаротлар бемалол «жавлон» уришмоқда. 1 ва 2-бригада ғўзаларида илдиз чириш касаллиги шунақанги авж олибдики, асти қўяверасиз.

Химизатор Юсуф Туртоевдан.

— Хўш, бунга нима дейсиз? — деб сўрадик.

— Нима ҳам дер эдим, — деди йигит елкасини қисиб, — мен бошқа ишлар билан бандман...

Маълум бўлишича, ғўза зараркунандаларини «тайёрлаб берадиган» марза ва йўл чеккаларига ҳалигача химикатлар билан ишлов берилмаган. 1 — 2 жойга хўжакўрсингагина дори сепиб қўйилган, холос. Ғўза зараркунандаларига қарши курашувчи группа ҳам шу кунгача тузилмабди. Колхоз раҳбарлари нима сабабдандир ёш мутахассис химизатор Усмон Мўмбековни товуқбоқар қилиб тайинладилар.

— Шундай қилиб, товуқ боқаяпман денг? — сўрадик ундан.

— Ҳа, зерикиб ўтирибман...

—Зерикиб ўтирибман? Нега энди?

— Бу иш аслида чол ёки кампирнинг иши экан. Кун бўйи товуқларнинг орқасидан «ту-ту»лаб юрганим-юрган. Ғўзага хашорат тушганини эшитиб, ростини айтсам, юракларим қизишиб кетаяпти, раҳбарлар бўлса товуқхонадан жилмайсан дейди...

Колхозда махсус хона ажратилмаганлиги сабабли карболин, метафоз сингари захарли дорилар очиқ ҳавода ҳар томонга сочилиб ётибди. Қўл аппаратлари, «ОДН» ҳам ремонт қилинмаган.

Маҳкамов «мен бошқа муҳимроқ иш билан бандман» деб ғўзаларнинг аҳволи билан қизиқмай қўйган. 4-бригаданинг 20 гектарга яқин майдонида илдиз чириш касаллиги бошланган, 5-бригаданинг катта йўл ёқасидаги 25 гектарлик пайкалида трипс кўрина бошлаган. Бошқа бригада далаларида ҳам ҳашаротлар билан зарарланган ана шундай карталарни кўплаб учратдик. Бу ерда ғалати бир одат бор экан. Гўё ғўза зараркунандалари катта кўчанинг чеккаларида бўладигандек, фақат йўл чеккаси дориланган, холос. Карталар орасидаги катта марзалар, ариқларнинг ёнларига ҳали қўл ҳам тегизилмаган.

— Бунинг сабаби нима? — сўрадик агрономдан.

— Энди, раҳбарларнинг кўзига яқинроқда...

— Анҳорларнинг чети, марзаларчи?

— У ёққа ким ўтади дейсиз.

Агрономнинг жавобидан кўзбўямачиликнинг ҳиди келиб турибди. Колхозчиларнинг айтишича, Маҳкамов кун бўйи мотоциклдан тушмай пойга қиларкан. Биров билан гаплашганда мотоциклнинг ўтини ўчирмаслик унга одат бўлиб қолибди.

— Маслаҳат сўрасанг, шовқун солади, нима деганига тушуна олмайсан, — шикоятомуз гап бошлади бригадирлардан бири. — Сал секинроқ гапиринг десангиз, кечқурун кабинетимга борасан деб дўқ уради. Кўриб турибсиз, ғўзаларимизни зараркунандалар ўраб борaяпти, кимдан ёрдам сўрашни билолмай қолдик....

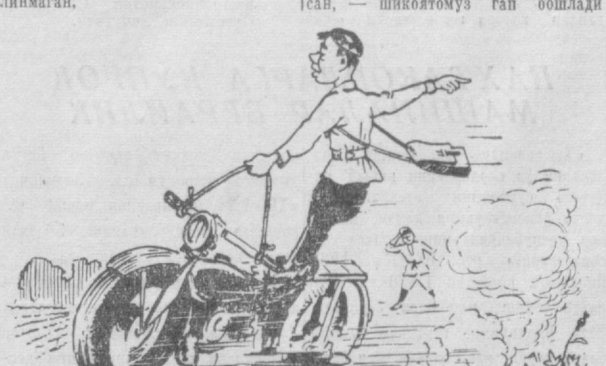

Ҳашоратлар бемалол жавлон уришаяпти-ю, колхоз агрономи Эргаш Маҳкамов пинагини бузмай кўча чангитгани-чангитган.

Карл Маркс номли колхозда ҳам аҳвол бу ердагидан қолишмайди. Гарчи сводкаларда шира, кўкқурт, трипслар 8 майдан бошлаб кўрина бошланганлиги қайд қилинган бўлса-да, колхоз агрономи Эргаш Маҳкамов ҳам, химизатор Эргаш Йўлдошев ҳам, бизда зараркунанданинг унақанги турлари ҳали-кўрингани йўқ, деб юрибдилар.

— Биринчи бригадачи? 20 гектарга яқин ғўзасини кўкқурт ўраб кетибди-ку, — эътироз билдирдик.

Эргаш Йўлдошев бироз жим тургач, йўл чеккаларини дорилаб қўйдик, дея гапни бошқа томонга буриб юборди.

— Шира тушган ғўзаларни-чи?

— Ана ундан дарак бўлмай турибди, — деди химизатор қўли билан учиб кетаётган самолётни кўрсатиб.

Ҳашаротларга қарши кураш бошқа колхозларда ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилганини кўрдик. Ленин номли колхознинг минг гектарга яқин майдонига трипис, шира, ўргимчаккана тушган. Калинин номли, Киров номли, Жданов номли колхоз далаларида ҳам ҳашаротлар кун сайин авж олиб бормоқда. Шунга қарамай районда уларга қарши расмона кураш бошланмаган. Уч майдончадан биронтаси ҳам ҳали самолёт қабул қилишга тайёр эмас. Колхозларни заҳарли химикатлар билан таъминлаши керак бўлган 55-разъездаги Сельхозснаб базасига эса (карболинни ҳисобга олмаганда) бирор химикат ҳалигача келтирилмаган.

Янгийўл район раҳбарлари фурсатни қўлдан бой бермаслик учун ғўза зараркунандаларига қарши, баъзи бир колхоз раҳбарларидаги бепарволик кайфиятига қарши курашмаяптилар. Шунинг учун ҳам уларга, колхозларнинг раҳбарларига ҳашорат хомийлари, деб баҳо берсак нотўғри қилмаган бўламиз.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ,
Х. ТЎХТАБОЕВ.

ТАЖРИБАКОРЛАРИМИЗНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҒЎЗАНИ ВАҚТИДА СУҒОРИШДА ҲИКМАТ КЎП

— Баъзилар ғўзамизни қантариб сўнг сув қўямиз деб ишни кейинга силташади,—дейди Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг сувчиси ЭРГАШ ОТА МАНБОЕВ,—бу бўлмаган гап, ғўзани эрта суғоришда хосият кўп. Ахир ўзингиздан қиёс қилинг. Чанқаб қолганингизда сув ичмасангиз безовталанасиз, қўлингиз ишга бормайди. Ғўза ҳам бамисоли шундай. Вақтида суғормасангиз нимжонлашади, шоналаши, гуллаши, ҳосил тугиши кечикади, ҳосилга путур етади.

☆ ☆ ☆

Ўзаро текшириш бригадаси районларга жўнаб кетди

Кеча Тошкентга Самарқанд пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси келди. Улар 1961 йил учун олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини текширадилар. Бригада составида Каттақўрғон районидаги қишлоқ Советининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Саидова, Пахтакор районидаги «Ленинчи чорвадор» колхозининг бош чўпони Т. Бумматов, агроном, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати В. Лебедев, Каттақўрғон районидаги Хрушчев номли колхоз механизатори И. Турдиев, бош зоотехник С. Азизова, Пастдарғам районидаги Карл Маркс номли колхоз партия ташкилотининг секретари А. Норқулов ва бошқа ўртоқлар бор. Текшириш бригадаси ҳаммаси бўлиб 35 кишидан иборат. Ўзаро текшириш бригадасига область партия комитетининг секретари ўртоқ А. Аракелов бошчилик қилади.

Аэродромда Тошкент меҳнаткашлари ўзларининг мусобақадош дўстларини қизғин кутиб олдилар.

Ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари олти группага бўлиниб областнинг районларига жўнаб кетдилар.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! БУ ЙИЛ ҲАР ГЕКТАР ЕРДАН ОЛИНАДИГАН ҲОСИЛНИ ЎРТАЧА ОЛТИ ЦЕНТНЕРГА, УНИНГ ЯЛПИ ҲОСИЛИНИ ЭСА 126 МИНГ ТОННАГА КЎПАЙТИРИШИМИЗ КЕРАК. Буни бажариш учун бутун куч, моддий-техника имкониятларини тўла сафарбар этишимиз зарур.

Кўриб ҳавасингиз келади

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг пахтакорлари, лубкорлари, жўхорикорлари филокорона меҳнат қилмоқдалар.

Колхозда бу йил 710 гектар ерга чигит экилган эди. У бир текис ундириб олинди. Ҳозир 6—7 чинбарг чиқарган ғўза қатор ораларига сифатли ишлов берилмоқда. Ягананинг ва биринчи культивация қисқа вақт ичида сифатли тугалланди. Ҳозирги кунда бегона ўтларга қарши кураш қизитилди. Ҳар гектар ерда 90—95 минг туп кўчат сақлаб қолиб, бу йил ҳосилдорликни кескин оширишга аҳд қилган миришкорлар парвариш ишларини тобора қизитишяпти.

С. ХУСАМИДДИНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ БЕШИНЧИ ЧАҚИРИҚ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи чақириқ олтинчи сессияси шу йил 29 май куни эрталаб соат 10да Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи чақириқ олтинчи сессиясига келган депутатлар 27 ва 28 май кунлари эрталаб соат 10 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида, 29 майда эса эрталаб соат 9 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

КПСС XXII СЪЕЗДИ шарафига

ШАҲАР БУНЁД ЭТУВЧИЛАР

Randomized placeholder removed.

Кончилар шаҳри Олмалиқнинг қиёфаси йил сайин ўзгариб бормоқда. Тақир кенгликда бунёд этилаётган бу социалистик шаҳарнинг уй-жой фонди тобора кўпаяётир, қад кўтарган муҳташам бинолар, мактаблар шаҳар ҳуснига-ҳусн қўшмоқда. Шуларнинг бунёдчиси «Алмаликсвинец с т р о й» тресті 1-қурилиш бошқармасининг фидокор бинокорларидир.

Бу йил бинокорлар 30 минг квадрат метрга яқин уй-жой майдонини фойдаланишга топширишлари лозим. Улар КПСС XXII съезди очиладиган кунгача 23740 квадрат метр уй-жой сатҳини фойдаланишга топшириш бўйича зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан адо этишмоқда. Шу йилнинг ўтган тўрт ойида 10 минг квадрат метр уй қурилди.

Бошқарманинг 1-участкаси коллективи топшириқларни бажаришда юқори кўрсаткичларга эришаётир. Участканинг Иван Решетников, Михаил Ялимов, Садриддин Тимбоев ўртоқлар бошчилигидаги бригадалари ойлик нормани 180 процентга етказиб адо этишяпти.

Э. МЕЛИКСЕТОВ.

Суратдаги бу тўрт қиз «Ташсельмаш» заводи 15-механика цехининг коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган Гулшан Зокирова бошлиқ бригада аъзоларидир. Улар КПСС XXII съезди шарафига социалистик мусобақани тобора қизитиб, кунлик топшириқларни 120—130 процентдан адо этмоқдалар. Суратда: (чапдан) Валентина Мушкетова, Гулшан Зокирова, Муҳаббат Аҳмедова ва Александра Егоровалар янги режалар ҳақида маслаҳатлашмоқдалар.

МУНОСИБ ТУҲФА ТАЙЁРЛАЙМИЗ

Мамлакатимиз шаҳар ва қишлоқларида партиямизнинг навбатдаги XXII съезди шарафига умумхалқ ҳаракати тобора авж олмоқда. Комбинатимиз коллективи ҳам ана шу ватанпарварлик ҳаракатига актив қўшилиб, зиммасига юксак мажбуриятлар олди.

Биз мавжуд ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, етти йилликнинг учинчи йилида маҳсулот ишлаб чиқаришни икки ярим баравар кўпайтириш, йиллик планни муддатидан 20 кун илгари бажариш, қўшимча ўн мингларча сўмлик турли қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар тайёрлашга қарор қилдик. Маҳсулот таннархини камайтириш, сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича ҳам конкрет тадбирлар белгиланди.

Мажбурият олиш ҳеч нарса эмас, лекин ҳамма гап эл-юрт олдида берилган ана шу ваъдани бажаришда қолган. Коллективимиз буни эътиборга олиб, мажбуриятни тўла бажариш имконини берадиган ташкилий-техникавий тадбирлар белгилади. Корхона маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари бу йил металлургларимиз олдида турган улуғвор вазифаларни коллективнинг ҳар бир аъзосига етказиш ва уларни ана шу муҳим топшириқларни тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этиш бўйича кенг кўламда иш олиб бормоқдалар.

Ҳар бир цех, участка ва бригадада социалистик мусобақа авж олдирилди. Бу мусобақага барча касбдаги ишчилар жалб қилинди, унда қатнашмаётган бирорта ҳам киши қолмади.

Ҳозирги вақтда ҳар бир металлург олинган мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш иштиёқи билан меҳнат қилаётир. Кўпгина цех ва бригада коллективлари юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Айникса, учинчи металлургия цехи коллективининг меҳнати тақдирга сазовордир. Социалистик мусобақада актив иштирок этаётган цех ишчилари йил бошидан буён пешқадамликни ўз қўлларида сақлаб келмоқдалар. Улар беш ойлик планни корхонада ҳаммадан илгари тўла адо этишди. Қўшимча равишда бир неча минг сўмлик ўтга чидамли металлар ишлаб чиқаришди, маҳсулот таннархини анча камайтирдилар. Ремонт-механика, биринчи металлургия цехлари коллективлари ҳам дуруст ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Янги маҳсулот турларини ишлаб чиқаришни муваффақиятли ўзлаштирдилар.

Коммунистик меҳнат коллективи ва зарбдори деган шарафли номни олиш учун бошланган ҳаракатда иштирок этаётганлар коллективимиз муваффақиятларига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ҳозир шундай юксак ном қозонган бригадаларимиз, ишчиларимиз анчагина бор. Ремонт-механика цехининг ўртоқ И. Раҳимқулов бошлиқ бригадасига, техника контроли бўлимидаги ўртоқ П. Тюкова раҳбарлигидаги бригадага коммунистик меҳнат коллективи номи берилди. Бу бригадалар аъзолари шу юксак номга яраша ишлашяпти. Топшириқларни мунтазам ошириб бажаришади, ахлоқда ўз касбдошларига ўрнак бўлишяпти. Шу билан бирга ўз билим доираларини тинмай кенгайтирмоқдалар.

Коммунистик меҳнат зарбдорларидан Ю. Немитов, Ф. Бурек, М. Зангирова, Г. Книсс ўртоқлар коллективимизнинг фахри ҳисобланади. Коммунистчасига яшаётган ва ишлаётган бундай пешқадамларимиз меҳнатда барчага ўрнак бўлишяпти, смена топшириқларини икки бараварга етказиб бажаришяпти. Ҳозир комбинатда 20 бригада, 3 цех коллективлари, юзга яқин ишчи юксак номга сазовор бўлиш учун қизғин курашаётир.

Пайвандчилардан Абдуқодир Абдумўминов, Ўктам Бекмуродов, электрик Ғулом Икромов, слесарь Борис Тюков ўртоқлар ажойиб ташаббус билан чиқишди. Улар етти йиллик планни 4-5 йил ичида бажаришга аҳд қилдилар ва корхонамизнинг барча ишчиларини ана шу ташаббусга қўшилишга чақирдилар. Кўпгина металлургларимиз уларнинг чақириқларига лаббай деб чиқишди. Ҳозир бу ҳаракатда иштирок этаётганлар қатори юз кишидан ошиб кетди. Уларнинг кўпчилиги шу кунларда июль ва август ойлари ҳисобига маҳсулот беришяпти.

Новаторларимиз ҳам ижодий изланишни тобора қизитмоқдалар. Ўтган ойлар давомида бир қанча таклифлар тушди. П. Ковалев, Ю. Немитов, И. Раҳимқулов, М. Симишев ўртоқлар сингари актив ихтирочи ва рационализаторларимиз ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, кўп меҳнат талаб қиладиган оғир ишларни енгиллаштиришда коллективимизга яхши ёрдам беришяпти. Ихтирочилардан Мадаев, Горбачев ўртоқлар маҳсулот пиширувчи печларнинг фуделларини такомиллаштириш тўғрисида таклиф киритишди. Бу ишлаб чиқаришга жорий қилингач, ҳар йили ўн минг сўм фойда келтиради. Исмоил Раҳимқулов автомат станокларга стержень ўрнатишни таклиф қилди. Бу янгилик туфайли уч минг сўм фойда олиш имкони туғилди.

Ишчиларимиз, инженер-техник ходимларимиз партия XXII съездини катта тортиқлар билан кутиб олиш учун бир тан-бир жон бўлиб меҳнат қилишаяпти. Улар комбинатни коммунистик меҳнат ва юксак маданият корхонасига айлантириш учун астойдил бел боғлашган. Биз ана шу юксак шарафга, албатта, муяссар бўламиз.

В. ҲАЙДАРОВ,
Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг директори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

ПАХТАКОРЛАРГА КЎПРОҚ МАШИНАЛАР БЕРАЙЛИК

«Ташсельмаш» заводининг коллективи ўз корхонасини ишлаб чиқариш суръатини сусайтирмаган ҳолда реконструкция қилди. Пахтакор республикаларнинг колхоз ва совхозларига шу йилдаёқ 1960 йилдагига нисбатан 1.850 та кўп пахта териш машинаси берилади. Етти йилликнинг тўртинчи йилида пахта териш машиналари уч баравар кўп ишлаб чиқарилади.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши техника-иқтисодий кенгаши раисининг ўринбосари М. И. Депта Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Машинасозлик корхоналарининг янада ихтисослаштирилиши пахтачиликни комплекс механизациялаш учун зарур техника ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш йўлида муҳим қадам бўлди. Эндиликда «Ташсельмаш» заводида «ХВС-1,2» машиналари учун пахта териш аппаратларигина ишлаб чиқарилади. Агрегатнинг юриш қисмини ишлаб чиқариш Тошкент трактор йиғув заводига топширилган. Эндиликда «ХВС-1,2» машинасини ишлаб чиқаришда республиканинг 30 дан ортиқ корхонаси қатнашмоқда.

Пахтани қоп-қанорсиз ташишни янада кенг жорий қилиш мақсадида Халқ хўжалиги кенгаши трактор прицеплари ишлаб чиқаришни кескин суратда кўпайтиришни мўлжаллайди. «Ташавтомаш» заводида янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилади. Бу йил шу корхонада 15 мингга яқин прицеплар ишлаб чиқарилади, бу эса ўтган йилдагига нисбатан олти баравардан зиёддир. Етти йиллик мобайнида Ўзбекистон саноати пахтакорларга 100 мингтадан кўпроқ машина тайёрлаб беради. Шундай қилиб, пахтакор республикаларнинг ҳаммаси пахтани қанорларда ташишдан воз кечишлари мумкин бўлади. Колхоз ва совхозлар бунинг ҳисобига ҳар йили деярли 10 миллион сўм маблағ тежаб қоладилар.

КЕКСАЛАРИМИЗ ЙИҒИЛИШИ

Яқинда Горький номли маданият ва истироҳат паркида шаҳар пенсионерларининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда шаҳардаги беш райондан келган вакиллар, пенсионерларнинг район совети раислари, аъзолари қатнашдилар. Фрунзе район пенсионерлар советининг раиси ўртоқ Е. О. Егорова ўзи раҳбарлик қилаётган советнинг иш тажрибалари ҳақида гапириб берди. У советда ташкил этилган медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатиш ва ўзаро ёрдам бериш секциялари ташкил этилгани, уларнинг иши, пенсионерлар жамоат судининг олиб бораётган ибратли тадбирлари ҳақида сўзлади.

Шунингдек, Куйбишев район пенсионерлар советининг раиси П. Ступченко, Октябрь район пенсионерлар советининг аъзоси Н. Пирмуҳамедов, Киров районидан Улюбишев ўртоқлар ҳам жойларда пенсионерларга кўрсатилаётган ғамхўрликлар, кексаларимиз иззатда яшаётганликлари ҳақида гапирдилар.

Йиғилиш охирида Куйбишев район пенсионерлар совети ҳузурида ташкил этилган кексалардан иборат ҳаваскорлар тўгараги иштирокчилари ижросида мароқли концерт кўрсатилди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Жарқоқ—Бухоро—Самарқанд—Тошкент магистраль газ қувури қурувчиларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

9. **Носиров** Санир — «Нефтепроводмонтаж» тресті труба ётқизиш машинасининг машинисти.
10. **Нурпаҳмедова** Мусохон Нурпаҳмедовна — 12-қурилиш бошқармасининг изолировкачиси.
11. **Пономарёв** Леонид Григорьевич — «Нефтепроводмо н т а ж» тресті труба ётқизиш машинасининг машинисти.
12. **Свинарский** Константин Александрович — «Союзпроводмеханизация» трестининг экскаватор машинисти.
13. **Шакиров** Мидхат Закирович — «Нефтепроводм о н т а ж» трестининг бош инженери.
14. **Шлейкин** Николай Николаевич — «Союзпроводмеханизация» трестининг экскаватор машинисти.
15. **Юров** Николай Васильевич — «Нефтепроводмонтаж» тресті монтажчи слесарлар бригадасининг бошлиғи.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Адамов** Иван Иванович — Сув ости-техника ишлари ихтисослаштирилган бошқармаси труба ётқизиш машинасининг машинисти.
2. **Бабенко** Дмитрий Петрович — СССР Главгази давлат газ инспекциясининг бошлиғи.
3. **Будагян** Арутюн Амбарцумович — СССР Главгази капитал қурилиш бўлимининг бош инженери.
4. **Булгаков** Владимир Гаврилович — 12-қурилиш бошқармасининг шофери.
5. **Бичков** Владимир Васильевич — «Нефтепроводм о н т а ж» трестининг электр пайвандловчиси.
6. **Галиев** Фатих Галиевич — «12-қурилиш бошқармасининг старший мастери.
7. **Галикеев** Рашид — «Нефтепроводмонтаж» тресті труба ётқизиш машинасининг машинисти.
8. **Гимранов** Гибадрахман Абдураҳмонович — «Ихтисослаштирилган 8-монтаж трестининг иш бошқарувчиси.
9. **Доннёрхўжаев** Искандар Хикматович — 12-қурилиш бошқармаси колоннасининг бошлиғи.
10. **Зайцева** Лидия Ивановна — «Узсантехгазмонтаж» трестининг мастери.
11. **Замолиддинов** Фирзанат Исмаилович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг иш бошқарувчиси.
12. **Иванько** Дмитрий Владимирович — Сув ости-техника ишлари ихтисослаштирилган бошқармаси ғаввослик станциясининг старшинаси.
13. **Ильин** Иван Иннокентьевич — «Нефтепроводмонтаж» тресті монтажчи слесарлар бригадасининг бошлиғи.
14. **Карусева** Лидия Акимовна — 12-қурилиш бошқармасининг изолировкачиси.
15. **Кодиш** Георгий Антонович — Сув ости-техника ишлари ихтисослаштирилган бошқармаси ғаввослик станциясининг старшинаси.
16. **Конопасевич** Сергей Владимирович — «Востокгипрогаз» лойиҳалаш институтининг бош инженери.
17. **Крутоголовий** Владлен Архипович — «Союзпроводмеханизация» трестининг экскаватор машинисти.
18. **Маликов** Бори Маликович 12-қурилиш бошқармасининг колонна бошлиғи.
19. **Натаров** Михаил Петрович — СССР Главгази теплотехника станцияси техника назорати бригадасининг бошлиғи.
20. **Ноговицин** Николай Артемьевич — «Союзпроводмеханизация» трестининг экскаватор машинисти.
21. **Плеханов** Николай Васильевич — 12-қурилиш бошқармаси труба ётқизиш машинасининг машинисти.
22. **Потилицин** Георгий Андреевич — «Нефтепроводмо н т а ж» трестининг участка бошлиғи.
23. **Примак** Владимир Ипполитович — «Нефтепроводмон т а ж» трестининг участка бошлиғи.
24. **Прокофьев** Иван Осипович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
25. **Сагидуллин** Камбилмаган Зинатуллинович — 12-қурилиш бошқармасининг шофери.
26. **Смолин** Иван Семенович — Ихтисослаштирилган 8-монтаж трестининг мастери.
27. **Степанов** Михаил Петрович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
28. **Токарев** Константин Максимович — «Нефтепроводмонтаж» тресті монтажчи слесарлар бригадасининг бошлиғи.
29. **Халяпов** Сахав Халяпович — 12-қурилиш бошқармаси изоляция машинасининг машинисти.
30. **Чувилин** Виктор Александрович — «Узсантехгазм о н т а ж» тресті слесарлар бригадасининг бошлиғи.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Айвазов** Георгий Тигранович — «Союзпроводмеханизация» трестининг старший иш бошқарувчиси.
2. **Антипова** Валентина Николаевна — Магистраль газ қувурлари Тошкент бошқармасининг оператори.
3. **Баннов** Иван Васильевич — «Нефтепроводмонтаж» трестининг монтажчи слесари
4. **Барабанщикова** Мария Димитриевна — СССР Главгазининг старший экономисти.
5. **Бурлаков** Андрей Васильевич — 12-қурилиш бошқармасининг юк ташувчиси.
6. **Горобинский** Владимир Григорьевич — «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
7. **Дарчинашвили** Иосиф Алексеевич — 12-қурилиш бошқармасининг шофери.
8. **Дьяков** Владимир Семенович — 12-қурилиш бошқармасининг старший геодезисти.
9. **Зубов** Николай Михайлович — СССР Главгази нефтепроводлар ва продуктопроводлар қурилиш бошқармасининг бош инженери.
10. **Коршунков** Леонтий Константинович — 12-қурилиш бошқармасининг дурадгори.
11. **Красавина** Александра Федоровна — СССР Главгазининг инженери.
12. **Кузнецов** Евгений Николаевич — 12-қурилиш бошқармасининг бош инженери.
13. **Логунов** Евгений Иванович — «Востокгипрогаз» институтининг қидирув группасининг бошлиғи.
14. **Лукьянова** Анна Михайловна — 12-қурилиш бошқармасининг шофери.
15. **Мустафақулов** Ибод — «Узсантехгазмонтаж» тресті слесарлар бригадасининг бошлиғи.
16. **Мухамедшин** Илдар Губаевич — Ихтисослаштирилган 8-монтаж трестининг бригада бошлиғи.
17. **Никишов** Василий Григорьевич — Магистраль газ қувурлари Когон район бошқармасининг бошлиғи.
18. **Новиков** Николай Федорович — «Нефтепроводмонтаж» тресті 2-бошқармаси бошлиғининг ёрдамчиси.
19. **Пушкарский** Вячеслав Викторович — «Востокгипрогаз» институти бўлим бошлиғининг ўринбосари.
20. **Филатов** Сергей Матвеевич — «Союзпроводмеханизация» трестининг бульдозер машинисти.
21. **Халилов** Андрей Кириллович — «Узсантехгазмонтаж» трестининг монтажчи слесари.
22. **Чикреев** Арун Вафич — «Нефтепроводмонтаж» тресті бошқарувчисининг ўринбосари.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Бабина** Людмила Михайловна — «Нефтепроводмонтаж» трестининг радиографи.
2. **Гашенко** Михаил Константинович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
3. **Голотов** Димитрий Терентьевич — Сув ости-техника ишлари ихтисослаштирилган бошқармасининг иш бошқарувчиси.
4. **Дергачев** Виталий Максимович — Сув ости-техника ишлари ихтисослаштирилган бошқармаси труба ётқизиш машинасининг машинисти.
5. **Жалолов** Изом Қаххорович — 12-қурилиш бошқармасининг колонна бошлиғи.
6. **Калеганов** Иосиф Николаевич — 12-қурилиш бошқармасининг юк ташувчиси.
7. **Козлов** Николай Александрович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг бўлим бошлиғи.
8. **Коновалов** Алексей Порфирьевич — «Нефтепроводм о н т а ж» трестининг электр пайвандловчиси.
9. **Лебедев** Валентин Иванович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг участка механиги.
10. **Лобишев** Алексей Иванович — «Узсантехгазмонтаж» тресті слесарлар бригадасининг бошлиғи.
11. **Лукашев** Виктор Федорович — «Узсантехгазмонтаж» трестининг газ пайвандловчиси.
12. **Манюк** Николай Иванович — Магистраль газ қувурлари Тошкент бошқармаси бўлимининг бошлиғи.
13. **Маркелов** Николай Кузмич — «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
14. **Муҳаммеддинов** Нурий Минимуҳамметович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг электр пайвандловчиси.
15. **Нораев** Евгений Иванович — Ихтисослаштирилган 8-м о н т а ж трестининг электромонтери.
16. **Парфенов** Захар Моисеевич «Востокгипрогаз» институтининг бош геодезисти.
17. **Предибайло** Петр Ефимович — «Нефтепроводмонтаж» трестининг участка механиги.
18. **Пугачев** Николай Васильевич — «Союзпроводмеханизация» трестининг экскаватор машинисти.
19. **Содиқов** Ҳайдар Луқмонович — 12-қурилиш бошқармасининг юк ташувчиси.
20. **Сафаров** Ражаб — «Нефтепроводмонтаж» трестининг шофери.
21. **Тимашов** Ринат Фахреевич «Нефтепроводмонтаж» тресті монтажчи слесарлар бригадасининг бошлиғи.
22. **Турчин** Сергей Андреевич — 12-қурилиш бошқармаси труба ётқизиш машинасининг машинисти.
23. **Умаров** Ражаб — «Нефтепроводмонтаж» трестининг дизелчиси.
24. **Шайдуллин** Галимулла Агадуллинович — 12-қурилиш бошқармасининг шофери.
25. **Чернев** Николай Павлович — Ихтисослаштирилган 8-монтаж трестининг шофери.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1961 йил 25 май.

ЯНГИ КИТОБЛАР ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАРИМИЗ

Марксизм—буюк интернационал таълимот

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти **философия фанлар кандидати Эркин Юсуповнинг «Марксизмнинг пайдо бўлиши—философияда революция»**[1] **номли китобини босиб чиқарди.**

Маркса-ленинча философиянинг пайдо бўлиши ва унинг ижодий ҳамда илмий ривожлантирилишига бағишланган бу китобда автор маркса-ленинча философиянинг пайдо бўлишидаги тарихий шароитни, унинг философия соҳасида қилган туб революцион ўзгаришининг моҳиятини, марксистик философиянинг В. И. Ленин томонидан янги тарихий шароитда ижодий ривожлантирилишини, КПСС XX ва XXI съездлари ҳамда Марказий Комитет Пленумлари қарорларида марксизм-ленинизмнинг баъзибир масалаларининг ижодий равишда ривожлантирилганлигини баён қилади.

Маълумки, К. Маркс ва Ф. Энгельс томонидан яратилган пролетариатнинг дунёқараши кишилик жамияти тараққиётининг маълум ижтимоий-иқтисодий босқичида вужудга келган саволларга берилган илмий жавоб сифатида пайдо бўлди.

Автор, марксистик философия фан ютуқлари ва айниқса табиат фанлари ютуқлари билан чамбарчас боғлиқ эканлиги тўғрисида фикр юритиб, XVIII асрнинг охири ва XIX асрнинг биринчи ярмида бу соҳаларда қилинган кашфиётлар диалектик ва тарихий материализмнинг вужудга келишида жуда катта роль ўйнаганлигини конкрет мисолларда кўрсатиб берган. Табиат фанлари соҳасидаги уч буюк кашфиёт — организмларнинг ҳужайра тузилишининг очилиши, энергиянинг сақланиш ва бир турдан иккинчи турга ўтиш қонуни, Ч. Дарвиннинг эволюцион назарияси марксизм фанини янада бойитди ва Марксгача бўлган философияда ҳукм сурган метафизик методнинг ҳамма даъволарини остин-устун қилиб юборди.

Марксистик философия мукаммал илмий-философик таълимотдир. Шунинг учун ҳам у иқтисодий, сиёсий ва философик билимлар соҳасида асрлар давомида қўлга киритилган ютуқларни чуқур танқидий асосда ўрганди ва уларнинг ижобий томонларидан фойдаланди. Ўртоқ Юсупов марксизмнинг уч таркибий қисми бўлган — философия, илмий-сиёсий иқтисод ва илмий социализм назариясининг ҳамда унинг уч манбаи ҳисобланган немис классик философияси, инглиз буржуа сиёсий иқтисоди, француз хаёлий социализмидан туб фарқини кўрсатиш билан бирга, улардаги ижобий, рационал томонлар Маркс ва Энгельс томонидан қандай қилиб пролетариатнинг синфий манфаатларига бўйсундирилганлиги тўғрисида батафсил тўхтаб ўтади.

К. Маркс ва Ф. Энгельс диалектик материализмни кишилик жамияти тараққиётини ўрганишга татбиқ қилиб, тарихий материализмни яратдилар. Улар жамият тараққиёти асосида қандай куч ётади ва у қандай объектив қонуниятларга бўйсунади ва шу каби саволларга илмий асосда жавоб бердилар. Автор маркса-ленинча диалектика ва тарихий материализм ижтимоий фикр ривожланиши тарихида янги давр очганлиги ва философияда кескин революцион ўзгариш ясаганлигини анча дуруст ёритиб беролган.

В. И. Ленин янги шароитда, яъни капитализмнинг сўнгги босқичи — империализм шароитида марксизмни янада ривожлантирди ва уни ревизионистик, реформистик оқимларнинг ҳужумидан сақлаб қолди. Автор В. И. Лениннинг марксизм хазинасига қўшган буюк ҳиссалари тўғрисида батафсил тўхталади. Ленин марксизмнинг социалистик революция назариясини янада бойитиб, капитализмнинг империализм босқичида социализм бирданига ҳамма мамлакатларда эмас, балки бир ёки бир неча мамлакатларда ғалаба қозонади деган хулосага келди. Лениннинг бу хулосаси марксизмнинг ижодий характерини кўрсатувчи яққол далилдир.

Китобда ҳозирги вақтда бутун дунёда юз бераётган тарихий ўзгаришлар тўғрисида ҳам сўз юритилади. Бу ўзгаришлар марксизм-ленинизм назариясида қандай қилиб ўз ифодасини топаётганлиги китобда дуруст ёритилган.

Автор КПСС XX ва XXI съездларида илгари сурилган назарий проблемаларнинг ҳар бирига алоҳида-алоҳида тўхтаб ўтади.

Москвада бўлиб ўтган коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёнотида марксизм-ленинизмнинг буюк интернационал таълимот эканлиги ва бутун дунё ишчилари учун йўлчи юлдуз эканлиги таъкидланиб, бундай дейилади: «Марксизм-ленинизм — ягона улуғ революцион таълимот, бутун дунё ишчилар синфи ва меҳнаткашларнинг тинчлик, озодлик ва яхши турмуш учун, энг адолатли жамият, коммунизмни вужудга келтириш учун олиб бораётган улуғ курашининг ҳамма босқичларида улар учун йўлчи юлдуздир. Бу таълимотнинг ўзгартирувчиликдан иборат буюк ижодий кучи — турмуш билан чамбарчас боғланишида, воқеликни ҳар томонлама таҳлил этиш асосида узлуксиз бойиб боришидадир».

Китобнинг охирги қисмида ижодий марксизм ҳозирги замон ревизионизми ва реформизмига қарши қандай кураш олиб бораётганлиги тўғрисида гапирилади.

Ўртоқ Юсупов китобининг юқорида биз айтиб ўтган ютуқлари билан бирга, айрим камчиликлари ҳам бор. Автор марксистик философияни ривожлантиришда жаҳон коммунистик ва ишчилар партиясининг қўшаётган ҳиссалари тўғрисида жуда кам гапиради. Ҳозирги замон фани ва техникаси эришаётган ютуқлар, жумладан, Совет Иттифоқи томонидан учирилган космик кораблар, қитъалараро баллистик ракеталар ва бошқа ютуқлар китобда жуда юзаки ёритилган. Китобнинг охирги бобида социалистик жаҳон системаси мамлакатларининг коммунизм қуришда қўлга киритаётган ажойиб ютуқлари тўғрисида ҳам гапирилиши керак эди. Бироқ автор бу масалани унутган.

Юқорида айтилган камчиликлардан қатъий назар, китоб марксистик философияни ўрганувчиларга ёрдам беради, албатта.

Д. ҒАНИЕВ.

[1] Э. ЮСУПОВ. «Марксизмнинг пайдо бўлиши — философияда революция», Ўздавнашр. 1960 йил.

Чиланзор массивида тобора кўпайиб бораётган кўркам биноларнинг бунёдга келишида «Крупнопанелжилстрой»га қарашли 1-монтаж бошқармасининг Маннон Рустамов бошчилик қилаётган монтажчилар группаси муносиб ҳисса қўшаётир. Улар янги-янги турар-жой биноларини қисқа муддат ичида монтаж қилишга эришаётирлар. Суратларда: (чапда) илғор монтажчилар қуриб битказган янги бино. Ўнгда ўртоқ М. Рустамов (ўртада) монтажчилар билан.

М. Нуриддинов фотолари.

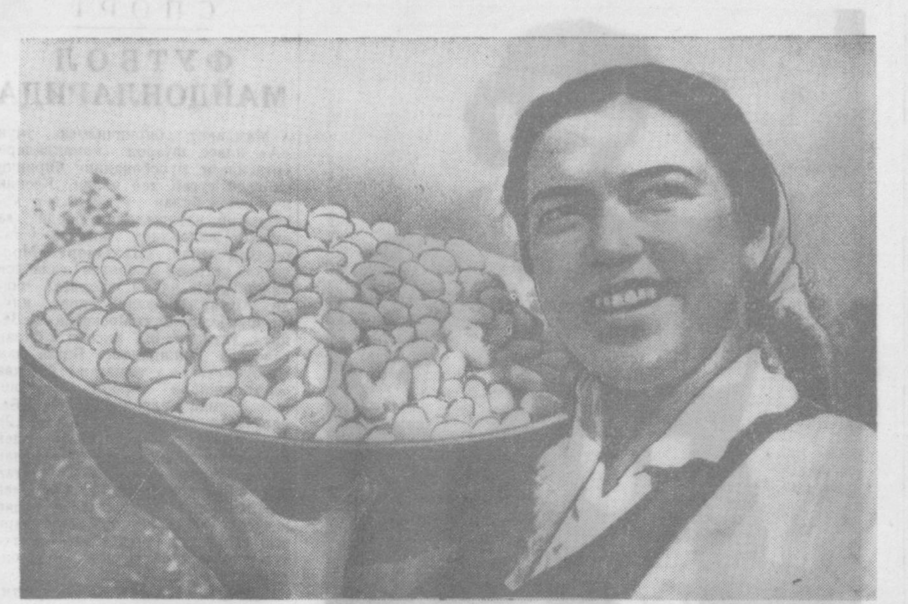

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг аъзоси ўртоқ Н. Ортиқбоева пилла топшириш давлат планини ортиғи билан бажариш учун курашмоқда. Суратда: ўртоқ Назира Ортиқова.

М. Шевелев фотоси.

ПИЛЛА ПУНКТИДА

Самарқанд-Дарвозага бораверишдаги пилла пунктини ким билмайди? Унинг тарихи катта. 1928 йилда вужудга келган пилла пунктини одамлар ўша вақтдаёқ «Пилла заводи» деб аташган. Бундан 33 йил илгари пунктга тонналаб эмас, майда хўжаликлардан бир неча ўн килограммлаб пилла топширилар эди.

Пункт ҳозир гавжум. Калинин районининг пиллачилари етиштирган ҳосилларини бирин-кетин келтириб топширишмоқда. Пилланинг узлуксиз келиши ҳосилнинг мўллигидан далолат беради.

Охунбобоев номли колхознинг пиллачилари ишни қойил қилишибди. Улар планни бажариб, мажбурият ҳисобига 300—500 килограммлаб пилла топширишаяпти.

Пунктда Муяссар Акбарованинг ҳар қути уруғдан 100 килограммдан пилла топшириб, рекорд қўйгани кўпчиликни қойил қолдирган эди. Ленин номли колхознинг моҳир пиллачиси Марғубанинг довруғи энди ҳаммаёққа овоза бўлди.

— Қанча пилла топширибди? — сўради қўшни колхоздан пилла келтирган аёл.

— 365 килограмм,— жавоб берди тарозибон Илья Семенович Иткин.

— Бир қутидан шунча пиллами?— ажабланиб сўради бошқа пиллачи қиз.

— Уч қути, ҳар қутидан 120 килограммдан пилла, пилла эмас, тилла.— жавоб берди колхоз агротехниги ўртоқ Турсунбой Шермуҳамедов.

Ленин номли колхозда Марғуба Ҳолиқова ёлғиз дейсизми. Заҳро Йўлдошева ҳам ундан қолишмайди. У ҳар қути уруғдан 117 килограммдан пилла топшириб, мусобақадоши Марғуба Холиқовага етай деб қолди. Колхоз пландан ошириб 1.5 тоннага яқин пилла топширибди. Пиллачиларнинг мўлжали колхоз бўйича ҳар қутисидан 90 килограммдан. Бу сўзсиз бажарилади.

Пунктдаги кўргазма тахтага назар ташладик. Унда социалистик мажбурияти ҳисобига пилла топшираётган илғор хўжаликларнинг сони кечагидан бугун кўпроқ. «Коммунизм» колхози пиллачиларининг довруғи ҳам чакки эмас. Карл Маркс номли, Хрушчев номли колхозларнинг бағдодлик пиллачилардан намуна олган илғорлари планни эмас, социалистик мажбуриятнинг бажарилишига муносиб улуш қўшмоқдалар.

Калинин районининг пиллачилари бу йил ҳам қойил қилдилар. Уларга раҳмат деса арзийди. Пиллачиларнинг фидокорона меҳнати туфайли район ўтган йилиёқ 1965 йил даражасига етган эди. КПСС XXII съездини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олишда пиллачилар янги марраларни қўлга киритдилар. «XX партсъезд» колхозининг пиллачилари 120 қути ипак қурти боқиб, ҳар қутисидан 70 килограммдан пилла топширишга эришдилар.

23 май. Кечки пайт. Планни бажаришга озгина қолган. Гўё пилла келмай қоладигандек пункт ходимлари ташвишда. Сталин номли колхоз пиллачиларининг бир машина келтирган пилласи ҳаммани қувонтирди.

— Районимизнинг планни бажаришига ҳисса қўшдик, — юзида табассум билан гапга аралашди колхоз агрономи ўртоқ К. Губайдуллина, — яна пилла ортган бир машина келаяпти.

Район пиллачилари давлатга 123,8 тонна пилла сотиб, областда биринчи бўлиб йиллик планни муваффақиятли бажарганлари ҳақида рапорт бердилар. Дастлабки эришилган меҳнат ғалабаси ҳақидаги хушхабар ҳаммаёққа тарқатилди. Колхозчиларнинг қалби севинчга тўлди. Колхозлардан келиб турган пилла пунктдаги хирмонни янада баракали қилди.

Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ХРУШЧЕВ НОМЛИ КОЛХОЗ ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

ЯНГИЙЎЛ. Хрушчев номли колхоз пиллачилари пландагидан анча ошириб, 10 минг 923 килограмм пилла топшириб, планни 128,5 процент бажардилар.

Колхознинг Қурбонбиби Қаландарова, Хибоят Ҳакимбоева, Шаҳри Ўтамбоева сингари моҳир пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан 130—140 килограммдан пилла топширдилар.

Колхоз пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, яна 2500 килограмм пилла топшириш мажбуриятини олдилар. Чорвадорлар ҳам яхши ютуқларни қўлга киритдилар: колхоз давлатга 620 центнер гўшт, 19 минг дона ўрнига 35 минг 800 дона тухум топшириб, ярим йиллик планни ошириб бажарди.

Г. ФАТТОХОВ.

Утаев звеноси 77 килограммдан пилла олди

3-«Боёвут» совхози пиллачилари 40 қути пилла тутиб, 2000 килограмм ўрнига 2400 килограмм пилла етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар бу мажбуриятни бажариш учун астойдил ишладилар. Пилла қуртини агротехника қоидаларига мувофиқ боқиш учун ҳаракат қилдилар. Ҳозир совхознинг олдинги пиллачи звено бошлиқлари пилла териб топширишга киришдилар. Звено бошлиқларидан ўртоқ Утаев бу йил уч қути пилла тутган эди. У совхозда биринчи бўлиб давлатга пилла топширди. Ҳар қутидан 77 килограммдан пилла териб олди.

Шунингдек, ўртоқ Аннаева звеноси ҳам яхши натижага эришди. Звено аъзолари уч ярим қути уруғдан 260 килограмм пилла териб олдилар. Ҳозир совхознинг ҳамма пиллачилари ҳосилни тезроқ териб топшириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

ҲИССА

Калинин районидаги 7-мактаб ўқувчиларидан ташкил топган пиллачилар бригадаси «Ленинизм» колхозидан бир ярим қути пилла қурти олиб, парвариш қилдилар.

Ёш пиллачилар ҳар бир ипак қуртининг соғлом ва бақувват ўсиши учун астойдил курашдилар. Натижада пилла қуртлари эрта дастага кирди. Улар районда биринчи бўлиб давлатга пилла ҳосили топширдилар.

Ўқувчилар ҳар қути уруғдан 91 килограммдан пилла етиштирдилар. Шу кунларда ўқувчилар дарсдан ташқари вақтларида колхозга пилла териб бермоқдалар.

А. ЭШМАТОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 26 МАЙГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Ҳаммаси	Бир кунлик ўсиш
Калинин	106,6	0,7
Пискент	97,0	2,8
Оржоникидзе	92,8	1,8
Оққўрғон	91,9	0,2
Чиноз	90,2	0,8
Сирдарё	89,5	1,6
Бўка	84,5	2,8
Ўрта Чирчиқ	83,0	2,6
Қуйи Чирчиқ	82,3	1,3
Янгийўл	79,6	4,6
Бекобод	78,9	1,1
Гулистон	73,0	2,2
Янгиер	56,6	4,3
Юқори Чирчиқ	54,2	6,5
Оҳангарон	16,7	3,9
Бўстонлик	13,8	2,6

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

Шаҳрим оқшоми

Чарақлаб ёнган минг-минг
чироққа
Юлдузлар рашки келур самода.
Гуллар атрини пуркаб димоққа
Юзлардан ўпар салқин шабода.
Анвойи гуллар атрофи сайил,
Гўёки байрам қилгандек борлиқ.
Бир-бирларига вафодор аҳил
Ёркин чеҳралар олурлар ҳордиқ.
Қалбни қитиқлар мусиқа саси,
Чирмашур кўкка қизлар кулкуси
Шодликка ғарқ бу оқшом
нашъаси
Бахмал қирлардек дилбар,
туйғусиз.
Чорлар бу оқшом, дўстлар,
марҳабо.
Кўнгиллар завқи кўкламги дарё.

Ямин ҚЎРБОНОВ.

КЎК ОЙНАК

Ўт ловуллаб ёнар мартенда,
Алангаси — қизғиш ҳарир нур.
Шижоат-ла боқади унга
Кўк ойнагин таққан металлург.
Улкан печда тобланиб пўлат
Қолипларга равон оқади—
Жасур йигит кўрсатиб ғайрат
Кўк ойнакдан мамнун боқади.
Шу ойнакдан кўзлар боқаркан,
Равшан кўрар келажак бахтин,
Равшан кўрар завқу-шавқ билан
Коммунизм даврин, қудратин.

Зиёд КОМИЛОВ.

ПАХТАКОРЛАРГА МАСЛАҲАТ

Ғўза туплари қалинлигини текшириб кўрайлик

Ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлиши мўл ҳосилнинг гаровидир. Тошкент область шароитида гектар бошига 30—40 центнердан ҳосил олиш учун пахта пишиб етиладиган вақтга бориб ҳар гектар ерда камида 80—90 минг туп ғўза сақлаб қолинган бўлиши керак. Айрим, ниҳоятда унумдор ерларда ғўза тупларининг сони бундан анча кўп, ёки ориқ ерларда — бирмунча камроқ бўлиши мумкин.

Пахтакорлар ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлиши учун деярли бутун йил бўйи кураш олиб борадилар. Улар ғўзаларнинг бўлиқ бўлишига эришишга қаратилган комплекс ишларни куз, қиш ва эрта кўкламдан бошлайдилар, май ойининг иккинчи ярмида ғўзаларни яганалаш ва сийрак ерларга қўшимча равишда чигит экишни тугаллайдилар.

Ана шу ишларнинг қандай натижалар бераётганини билмоқ учун, ҳар бир бригада, ҳар бир колхоз ва совхозда ғўза тупларининг қалинлиги юзасидан белгиланган топшириқларнинг бажарилишини вақти-вақти билан текшириб туриш лозим.

Колхоз ва совхозларнинг ходимлари ҳақиқатан ҳам шундай қиладилар. Лекин бу ишда ғўза тупларини санашнинг нотўғри усулини қўлланиб, кўпинча хатога йўл қўйилади. Аксари ҳолларда даланинг энг яхши қисмидан ихтиёрий равишда танлаб олинадиган ерлардаги ғўзаларни бир-икки марта ҳисоблаб чиқишнинг ўзи ҳақиқий аҳволни кўрсатиб беролмайди.

Ғўза туплари қалинлигини аниқлашнинг энг оддий усули —узунлиги гектарнинг мингдан бир бўлагига тенг бўлган бўлтак ер (проба)лардаги ғўзани санаб кўриш ва шунга асосан бутун бир гектардаги ғўзалар сонини аниқлашдан иборатдир.

Ўсимликлар турлича схема асосида жойлаштирилган майдонларда ҳар гектар ернинг мингдан бир бўлаги қуйидагича бўлтакларга тенг бўлади:

Ўсимликлар квадрат уялаб жойлаштириш схемалари, ёки қаторлаб экилганда қатор ораларининг кенглиги.	Бир гектар ердаги уялар сони (минг хисобида)	Қаторлаб экилганда бир гектардаги қаторлар узунлиги (минг метр хисобида)	Гектарнинг мингдан бир бўлагига тўғри келадиган уялар сони.	Гектарнинг мингдан бир қисмига тўғри келадиган бўлтакнинг узунлиги (метр хисобида)
60×60 см	27,8	—	28,0	—
60×50 см	33,3	—	33,0	—
60×45 см	37,0	—	37,0	—
50×50 см	47,0	—	40,0	—
Қаторлаб экилганда:				
Қатор оралиғи 60 см.	—	16,6	—	17
Қатор оралиғи 50 см.	—	20,0	—	20

Ғўза туплари қалинлигини аниқлаш учун, пробага олинган бўлтакдаги ўсимликлар сонини санаб чиқиб, натижани мингга кўпайтириш керак.

Мисол келтирамиз. Чигит 60x50 сантиметрли схема асосида экилганда, гектарнинг мингдан бир бўлагига (бўш уяларни ҳам қўшиб, қаторасига санаганда) 33 уя тўғри келади. Биз танлаб олган бўлтакда 80 туп ўсимлик борлиги аниқланди деяйлик. Бинобарин, бундай ҳолда бир гектар ердаги ғўза тупларининг қалинлиги (80x1000), яъни 80 минг тупга тенг бўлади.

Қатор оралари 50 сантиметрли қилиб қаторлаб экилган майдонда гектарнинг мингдан бир бўлагига 20 метр узунликдаги бўлтак ер тўғри келади. Санаб кўрилганда, бундай бўлтакда 105 туп ўсимлик борлиги аниқланган бўлсин. Демак, ғўза тупларининг қалинлиги (105x1000) яъни 105 минг тупга тенг бўлади.

Ғўза туплари қалинлигини белгилашнинг аниқ чиқиши пробалар сонига боғлиқ. Проба (текшириш) қанчалик кўп бўлса, олинган натижа шунчалик ишончли бўлади. Ҳар гектар пахта майдонида камида биттадан текширув ўтказилганда, маълумотларнинг етарлича, аниқ бўлишига эришилади.

Масалан, ўн гектарли майдонда ғўза тупларининг қалинлиги аниқланаяпти дейлик. Бунда узунасига кетган 330 қатор бўлиб, ўсимликлар 60x50 сантиметрли схема асосида жойлаштирилган бўлсин. Бундай участкада етарлича аниқ натижа ҳосил қилиш учун, қаторларда ўсимликлар бор ёки йўқлигидан қатъий назар, диагонал бўйлаб ҳар 30 қаторда биттадан, жами ўнта проба олиш керак.

Ўсимлик туплари санаб кўрилганда, натижа қуйидагича бўлиб чиқади:

Пробалар №№	Ўсимликлар сони	Пробалар №№	Ўсимликлар сони
1	85	6	80
2	82	7	84
3	80	8	88
4	87	9	50
5	10	10	82

Олинган ўнта пробадаги жами ўсимликларнинг сони 728 туп, битта пробага тўғри келадиган ўсимликларнинг ўртача сони 72,8 тупни (728:10), бир гектар ердаги ғўза тупларининг қалинлиги эса 72,8 минг тупни (72,8x1000) ташкил этади.

Бутун бир бригада, бўлим, колхоз ёки совхоз бўйича ҳам ғўза тупларининг қалинлиги худди шу йўл билан аниқланади.

Вегитация даврида ғўза туплари қалинлигини камида икки марта текшириб кўриш: биринчи текширишни май ойида — яганалаш тугаллангандан кейин, охиргисини эса трактор культивацияси тамом бўлгандан кейин ўтказиш зарур.

Бир группа мутахассислар — А. РУЦКИЙ, Ҳ. ЭРГАШЕВ, Д. МОЛЧАНОВ, Я. БЕРСУДСКИЙ, А. КОЛГИНА.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ДИЁРИДА

ЯНТОҚ ЧАМАНЗОРЛАРИ

Бекобод районидаги «1-Далварзин» ва «Чаноқ» совхозлари ерларидан ўтиб, шарққа йўл олган киши ҳаял ўтмай ажойиб манзилгоҳларга дуч келади. Биз ҳам тонг бўзариб, узоқ-узоқларда қорайиб турган баланд тоғларнинг учқирра чўққилари оқара бошлаганда шарққа қараб сафарга отландик.

«Далварзин» каналидан ўтиб, баланд адрларга кўтарилганда ўз кўзимизга ўзимиз ишонмай, чорраҳада тўхтаб қолдик. Ҳа, кафтдек текис, чўл бағридан кенг йўллар туташган чорраҳада қаёққа қадам қўйишимизни билолмай, бирор кишини учратиб ундан борар жойимизни аниқлаб олишга қарор қилдик.

Адр этагидан мотор овози эшитилди. Кейин анча наридан юк машинаси кўринди. Улкан «ЗИЛ» ёнимизга келиб тўхтади. Кабинадан мўйлови энди сабза урган шофер йигит билан унинг ёнида оппоқ соқоли кўкрагига тушиб турган бир мўйсафиднинг боши кўринди.

Биз мўйсафид билан кўришиб, унга Тошкентдан келганлигимизни ва Тожикистоннинг Мастчоҳ районига бораётганлигимизни айтдик.

Мўйсафид биз билан бошқатдан қўл узатиб кўришиб, ўзини ким ва қаердан эканлигини маълум қилди. Отанинг исми Гулмамат экан, Ленин номли пахта совхозида ишлар экан. Гулмамат ота Ленинободда, педагогика институтида ўқиётган неварасини кўришга ва боғдорчилик ускуналарини олиб келишга бораётган экан. Биз отага йирик пахтакор хўжаликка бориш ниятимиз борлигини ва қайси йўл билан тезроқ етиб боришимиз маъқуллигини айтдик. Ота бирпас ўйланиб, сўнг бошини кўтариб жавоб қайтарди:

— Районимизнинг тарихини билarсизлар. Бу районни Мастчоҳ райони дерлар. Бизлар 1956 йили кўчиб келабошлаганмиз. Асли жойимиз ҳов анову узоқларда чўққилари оппоқ оқариб турган тоғлар бағридадир. У ерда тошлар орасида катта бўлиб, чорвачилик ва боғдорчилик билан тирикчилик қилиб келдик. Деҳқончилик қилайлик десак ер йўқ эди. Ер бўлмаса деҳқон эр бўлмас экан.

Партия ва ҳукуматимиз дастурхонимизни тўкин, ҳаётимизни фаровон этди. Меҳрибон кишига меҳрибон бўлишни истар экансан. Биз мастчоҳлик деҳқонлар ҳам бир ёқадан бош чиқариб, янги ерларни ўзлаштиришга отландик. Бутун районимиз билан мана шу Янтоқ чўлига кўчиб келдик. Давлатимиз катта ёрдам берди. Беш йил мобайнида ўн минг гектардан ортиқ пахтазорга эга бўлдик. Ўндан ортиқ колхоз ва совхозларимиз бор. Манову тўғри йўл район марказига элтади. Бошқалари колхозларга ва совхозларга олиб боради.

Биз отага йўлдан қолдирганлигимиз учун узр айтиб, суҳбати учун беҳад миннатдорчилигимизни изҳор этдик. Ота кечқурун ўз совхозига қайтишини айтди ва бизни уйига таклиф этди да, йўлга равона бўлишди. Биз кўз олдимизда ярқираб турган чаман водий кўркига маҳлиё бўлиб, ҳамон қайси томонга қадам қўйишимизни билмас эдик. Охири район марказига элтадиган йўл бўйлаб юриб кетдик.

Янтоқ чўллари. Беш-олти йил бурун бу ерларда чўпонларнинг ўтовларигина унда-бунда кўзга ташланарди. Ичишга бир қултум сув, салқинлашга бир туп дарахтни топиш амри-маҳол эди. Беш-олти йил ичида қандай буюк ўзгариш! Ақл бовар қилмайди!

Қурама-Фарҳод тоғлари этаклари бўйлаб паст-баланд адрлардан катта каналларда Сирдарё сувлари шарқираб оқмоқда. Катта йўлнинг икки чеккаси бўйлаб, янги типда қурилган шинам уйларнинг ҳисоби йўқ.

Машина олдинга интилган, янги манзилларга етган сари, янги чаманзорларга дуч келиб, дилингиз севинчга тўлади.

Тожикистон тоғли диёр. Тоғли диёр бўлса ҳам унақа-бунақасидан эмас. Республика территориясининг юздан тўқсон уч проценти тоғу-тошлардан иборат. Республика халқи эса қадим замонлардан буён деҳқончилик билан шуғулланиб келган, табиат қучоғидан ажратиб олган парча-бўлак ерларида беқиёс-беназир чаманзорлар, боғу-роғлар яратган.

Лекин ер бўлмагандан кейин, деҳқоннинг қўлидан нима келарди. Октябрь қуёши бошқа қардош халқлар каби тожик халқига, унинг тоғли диёрига ҳам ҳаётбахш нур сочди. Тожик деҳқонлари коллектив хўжаликка бирлашиб, экин майдонларини кенгайтирдилар, турли экинлардан, шу жумладан пахтадан мўл ҳосил етиштириб келдилар. Тожикистон пахтакорлари Ленинобод области, Ҳисор, Вахш ва Кулоб водийларида қанчадан-қанча янги ерларни ўзлаштириб, у ерларда бепоён пахтазорлар, мевазор боғлар, резавор-сабзавот майдонларини бунёдга келтирдилар.

Мастчоҳ районининг аҳолиси ҳам бошқа район меҳнаткашлари каби ўз экинзорларига эга бўлишни, кенгроқ бўз ерни ўзлаштириб, у ерга кўчиб боришни истардилар. Фарҳод ГЭСи қурилиши билан Мирзачўл — Янтоқ чўлларига сув чиқариш имконияти туғилди. Район вакиллари Янтоқ чўлига келиб, уларни бирма-бир кўздан кечириб, сув чиқариш имконияти борлигини аниқладилар.

Кўп вақт ўтмай, республиканинг турли жойларидан бинокорлар, ирригатор-гидротехниклар, механизаторлар келабошладилар. Мастчоҳ районининг меҳнаткашлари ҳам куч-уловлари билан йўлга чиқиб, Янтоқ чўлларига кўчиб келабошладилар.

Янтоқ ўсиб, тўзон кўтарилиб ётган тақир, кимсасиз ерларда ҳаёт булоқдек қайнай бошлади. Биринчи қудуқ, биринчи канал қазилди. Биринчи бино қад кўтарди. Биринчи хонадон кўчиб келди, биринчи чақалоқ туғилди. Тоғлар бағрида кўркам, оромбахш, баҳаво янги Мастчоҳ райони бунёдга келди. Кун оша, йил оша янги ерлар ўзлаштирилиб, у ерлар ажойиб пахтазорларга, мўл пахта ҳосили конига айланди.

Янтоқ чўлида канал қазилиб, сув келтирилгандан кейин, бу ерларда 10 колхоз ва 2 совхоз ташкил этилди. Пахтачилик хўжаликлари билан бирга, боғдорчилик ва чорвачилик хўжаликлари ҳам ташкил этилмоқда. Чўл бағрида пайдо бўлган янги ерларда Карл Маркс номли, Сталин номли, Куйбишев номли ва бошқа йирик пахтачилик хўжаликлари тузилди.

Илгари пахтани кўрмаган, ғўза кўчатини тасаввур этмаган тоғли чорвадорлар Янтоқ чўлига кўчиб келганларидан кейин, деҳқончиликнинг шон-шарафи бўлган пахтачиликни тез суръатлар билан ривожлантира бошладилар. Янги «оқ олтин» водисида бу ишнинг моҳир миришкорлари етишди. Гулмамат ота ҳам ана шундай моҳир пахтакорлардан биридир.

Биз район марказига етиб келдик. Республиканинг энг ёш шаҳарларидан бўлган бу жой бизнинг Оҳангарон, Янгиер шаҳарларимизни эслатади. Квадрат тахлитда қурилган кенг кўчаларнинг ҳар икки томони бўйлаб кўпхоналик кўркам бинолар қад кўтарган. Кварталга бўлинган истиқоматгоҳлараро соя-салқин дарахтзорлар, гулу-гулзорлар бунёдга келган. Дидли, тажрибакор боғбонлар анвойи гулларни, манзарали дарахт кўчатларини тартиб билан ўтказиб, парвариш қилмоқдалар.

Район марказида аҳоли эҳтиёжлари учун зарур бўлган маданий-маиший объектлар, шунингдек жамоат бинолари қурилган. Бир томонда қишлоқ хўжалиги техникуми, ўрта мактаб, болалар боғчалари ва яслилари бинолари қад кўтарган. Иккинчи томонга юрсангиз, касалхона, ошхона, ҳаммом, магазин, аптека, амбулатория биноларига дуч келасиз. Районда ўнга яқин даволаш муассасалари ишлаб турибди.

Район маркази баланд тоғ этакларида жойлашган. Бу ерда водопровод, электр, радио ва бошқа маданий-маиший хизматдан аҳоли баҳраманд бўлган.

Район пахтакорлари, сабзавотчилари, чорвадорлари пахтачилик, шунингдек бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда илғор агротехника қоидаларидан ва миришкорлар тажрибасидан кенг фойдаланиб келмоқда. Улар Ленинобод областининг Нов, Пролетар ва бошқа районлари пахтакорлари билан, шунингдек областимизнинг. Бекобод райони пахтакорлари билан тажриба алмашиб келмоқдалар, бир-бирларининг ерларида бўлиб, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда самарали ёрдам кўрсатмоқдалар, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришда ҳамжиҳат бўлиб меҳнат қилмоқдалар.

Қардош тожик халқининг Янтоқ чўлларида барпо қилинган ва кенг қулоч ёзиб гуркираб яшнаётган янги Мастчоҳ райони жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги ва улкан ёрдами туфайли гуллаётган водига айланмоқда. Бу ерга келган киши совет кишиларининг нималарга қодир эканлигини яққол тасаввур эта олади.

Тоғ этакларига туташиб кетган кенг ва яхлит ерларда ғўза кўчатлари яшил бахмалдай яшнаб ўсмоқда. Пахтазорлар оралаб юрган киши жўхори майдонларини, полиз экинларини кўриб, кўнгли қувончларга тўлади. Янги қишлоқларнинг атрофларида янги мевазор боғлар барпо қилинмоқда.

Янтоқ чўллари қардошларимизнинг фидокорона меҳнати, зўр ижодий ғайрати билан ўз қиёфасини ўзгартирмоқда. Биз район территориясидан ўтиб борар эканмиз, йўлимизда яшнаб турган пахтазорларни кўриб, унинг ижодкорларига, боғларнинг соҳибкорларига офаринлар айтардик. Чиндан ҳам кечаги Янтоқ чўли бугун боғу-чаманга, ҳаёт гулшанига айланган.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

МОСКВАДАН ХАТ

Ўзбекистон телевизион марказининг истиқболи

СССР Большой театрида янги спектаклнинг премьераси кўрсатилмоқда. Билетлар бир неча кун олдин сотиб бўлинган, кейинги кунларга эса навбат кутиш керак. Шундай бўлса-да кишининг театрга киргиси келади, албатта. Лекин томошабинлар жуда ишқибоз бўлган бу театр зали табиийки, ҳаммани ҳам ўзига сиғдира олмайди. Театр подъездида эса кишилар бир-бирларидан: «ортиқча билетингиз йўқми?» деб сўрашади.

Бу вақтда тошкентлик телетамошабинлар ўз телевизорлари атрофида бемалол ўтириб, Большой театрнинг янги спектаклини ҳузур қилиб томоша қилаверадилар.

Шуни айтишимиз керакки, бу проблема ҳали амалга оширилгани йўқ. Лекин инженер-техниклар яқин йиллар ичида бу орзуни амалга оширишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ўзбекистонлик телетамошабинлар ҳозирча Москва телевизион маркази эшиттиришларини қабул қилаётганлари йўқ. Улар Тошкент ва Андижон телевизион марказларининг эшиттиришлари билан қаноатланмоқдалар. Маълумки, кейинги йиллар ичида Иттифоқимизда, шу жумладан Совет Ўзбекистонида ҳам телевидение мисли кўрилмаган суръатлар билан ривожланиб бормоқда.

Ҳозир Ўзбекистоннинг деярли барча аҳолиси телевидение хизматидан фойдаланиш имкониятига эга. Кейинги ойлар ичида республика телевидениесини янада ривожлантириш ва яхшилаш ишига астойдил киришилди. Яқинда биз Москвадаги Давлат алоқа проект институтида бўлдик. Бу ерда Ўзбекистон телевизион марказининг порлоқ келажаги ҳақида кўпгина хушхабарлар эшитдик. Институт шу кунларда Ўзбекистон телемарказини қайта реконструкциялаш проектини тузиш иши билан шуғулланмоқда. Марказ икки программада, шу билан бир қаторда, бир вақтнинг ўзида ўзбек ва рус тилларида эшиттиришлар олиб боради.

Орадан бир оз вақт ўтгач, Ватанимиз пойтахтида дунёда энг баланд телевизион башня қурилиши ҳам тугалланади. 508 метр баландликка эга бўладиган бу телевизион башня узатиш қуввати бўйича ҳам дунёда энг кучли бўлади.

Натижада Ўзбекистон телемаркази «телестволлар» орқали Москва билан, Москва орқали эса Ленинград, Киев, Рига, Таллин, Вильнюс ва бошқа шаҳарлар билан боғланади.

Қ. АҲМЕРОВ,
инженер.

Охунбобоев номли республика медицина билим юртида таълимни ишлаб чиқариш практикаси билан қўшиб олиб бориш намунали йўлга қўйилган. Студентлар машғулотдан сўнг лаборатория ишлари билан машғул бўладилар. Суратда: фармацевтика бўлимининг 4-курс студентларидан (чапдан) М. Икромова билан М. Файзиевалар лабораторияда дори тайёрламоқдалар.

М. Шевелев фотоси.

❋ *Ю. А. Гагарин Варна шаҳрининг фахрий граждани*

❋ Ҳарбий блокларда қатнашиш Эронга фойда келтирмади

❋ Салазар ҳукумати мудҳиш жиноят ҳозирламоқда

❋ **Афғон халқининг байрами**

КУБА РЕВОЛЮЦИЯСИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИБ

МЕХИКО, 25 май. (ТАСС). Мексика бир мамлакатнинг бошқа мамлакат ишларига аралашмаслиги принципини қўллаб-қувватлайди ва халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ёқлайди, деди Мексикадаги ҳукмрон конституцион революцион партиянинг раиси генерал Альфонсо Корона дель Росаль. «Партиямизнинг Куба революциясига муносабати, — деб қўшимча қилди у, — бу принципларни ҳурмат қилишга асослангандир».

ЭРОННИНГ БЕТАРАФЛИГИ УЧУН

ТЕҲРОН, 25 май. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Эрон жамияти Эроннинг бетарафлигини ёқлаб чиқди. Жамият эълон қилган манифестда, жумладан, бундай дейилади: Ҳарбий блокларда қатнашиш Эронга ҳеч қандай фойда келтирмади, балки, аксинча, Совет Иттифоқи билан унинг муносабатларини ёмонлаштирди. Манифестда ташқи сиёсат соҳасида Ҳиндистондан намуна олишга даъват этилади.

Ҳозирги ҳукуматнинг саноат ва конлар министри инженер Фаривар жамиятнинг бош секретари. Эроннинг собиқ министрлари ва таниқли сиёсий арбоблари жамиятнинг аъзоларидир.

Халқаро аҳвол

Ю. А. ГАГАРИН БОЛГАРИЯДА

ВАРНА, 25 май. ТАСС мухбири **В. Кутьянов** хабар беради: Жаҳонда биринчи космонавт учувчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони майор Ю. А. Гагарин мамлакат бўйлаб қилаётган сафарида ўзига ҳамроҳ бўлган кишилар билан биргаликда бугун куннинг иккинчи ярмида бу ерга келди.

Ю. А. Гагарин очиқ машинага тушиб, аэродромдан Варнага йўл олди. Аэродромдан шаҳар марказигача бўлган бутун йўл давомида Болгария гражданларидан кўп минглаб киши уни завқ-шавқ билан табриклаб турди.

9 сентябрь номидаги катта майдонда умумшаҳар митинги бўлди. Бу митингда 60 мингга яқин киши қатнашди. Болгария Коммунистик партияси шаҳар комитетининг биринчи секретари Л. Теолов митингда нутқ сўзлаб, Болгарияда энг йирик денгиз порти ҳисобланган Варна шаҳри аҳолиси номидан тинчлик ҳамда халқлар ўртасидаги дўстликнинг мустаҳкам қалъаси бўлган Совет Иттифоқининг шуҳратини оширган жаҳонда биринчи космонавт учувчининг ажойиб жасоратидан ҳамма қойил эканлигини айтди.

Шаҳар халқ советининг раиси Н. Бояджиев Ю. А. Гагаринни шаҳарнинг фахрий граждани қилиб сайлаш ҳақидаги қарорни ўқиб эшиттирди ва унга Варна шаҳрининг фахрий граждани ёрлиғини ҳамда нишонини топширди.

Ю. А. Гагарин қисқача нутқида ўзининг Варна шаҳрининг фахрий граждани қилиб сайланганлиги учун қизғин ташаккур билдирди ва ўз ҳамшаҳарлари — Варна меҳнаткашларига тинч ижодий меҳнатда катта муваффақиятлар тилади.

Митингдан сўнг Ю. А. Гагарин шаҳар бўйлаб сайр қилди ва унинг диққатга сазовор жойлари билан танишди.

Ю. ГАГАРИН — БОЛГАРИЯНИНГ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТ МАСТЕРИ

СОФИЯ, 25 май. (ТАСС). Болгария телеграф агентлигининг хабар беришича, Болгария физкультура ва спорт марказий Советининг бюроси Совет Иттифоқи Қаҳрамони майор Юрий Алексеевич Гагаринга мислсиз қаҳрамонлиги — космосни забт этганлиги ҳамда учиш баландлиги ва тезлиги жиҳатидан рекорд қўйганлиги учун Болгария Халқ Республикасининг хизмат кўрсатган спорт мастери номини берди.

Шунингдек, Бюро Ю. А. Гагариннинг номини Болгария физкультура ва спорт марказий Советининг ҳурмат дафтарига ёзишга қарор қилди.

Дўстона алоқалар мустаҳкамланмоқда

ПЕКИН, 25 май. (ТАСС). Хитой Халқ Республикасининг радио эшиттириш бошқармаси билан СССР Министрлар Совети ҳузуридаги радио эшиттириш ва телевидение Давлат комитети ўртасида кейинги вақтда Хитойда олиб борилган музокаралар бугун радио эшиттириш ва телевидение соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида битимни имзолаш билан тугаллан ди.

СССР билан Хитой Халқ Республикаси ўртасида радио эшиттириш ва телевидение соҳасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш мақсадида имзоланган бу битим радио ва телевидение программаларини ҳамда Хитой ва Совет Иттифоқининг иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётини ёритадиган бошқа материалларни кенг айирбошлашни кўзда тутади.

Бу битим, деди имзолаш маросимида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги радио эшиттириш ва телевидение Давлат комитетининг раиси С. В. Кафтанов, СССР ва Хитой Халқ Республикаси халқлари ўртасида ҳамжиҳатлик ва дўстликни мустаҳкамлашга сўзсиз ёрдам беради. С. В. Кафтанов радио эшиттириш бошқармасининг раиси Мэй бошчилигида Хитой радио ходимларини дўстлик визити билан иш тажрибаси алмашиш учун Совет Иттифоқига келишга таклиф этди.

Португалия мустамлакачилари янги жиноят тайёрламоқдалар

АККРА, 25 май. (ТАСС). Анголада қатъий цензура ўрнатилганлигига қарамай, португал ҳукмронлигига қарши бошланган қўзғолон ҳақиқий уруш кўламларигача ўсиб етганлигидан далолат берувчи далиллар тобора кўпроқ пайдо бўлмоқда, деб ёзади «Ивнинг ньюс» газетаси.

Мақола автори Анголани бориб кўрган киши бўлиб, Ангола ватанпарварлари мустамлакачиларнинг мудҳиш террор шароитида ҳам қуролли курашни давом эттираётганликларини қайд қилади. Автор, Салазар ҳукумати мудҳиш жиноят ҳозирламоқда: у, қўзғолон қатнашчиларини мунтазам равишда ва ёппасига қириб ташлашни мўлжаллаган кампания планларини ишлаб чиқмоқда, деб ёзади. Оқ танли аҳоли ўртасида — гражданлар ва ҳарбийлар ўртасида, дейилади мақолада, африкаликларга нисбатан сунъий нафрат қўзғатилмоқда. Ирқчилар анголаликлардан кўчаларнинг ўзида шафқатсизларча ўч олмоқдалар. Полиция эса террорчиларни жиловлаб қўймоқ учун ҳеч қандай чора кўрмаётир.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

◆ Славян ёзуви ва болгар маданияти куни муносабати билан Берлинда «Болгар китоби» деган виставка очилди. Виставкага болгар ёзувчиларининг Германия Демократик республикасида немис тилида нашр этилган асарлари, шунингдек Болгариядаги энг катта нашриётларнинг фаолияти тўғрисидаги материаллар, Гете, Гейне, Брехтнинг Болгария Халқ Республикасида болгар тилида нашр этилган асарлари қўйилган.

◆ Вл. Маяковский номидаги Москва театри Бухарестда А. Штейннинг «Астория» меҳмонхонаси» номли спектаклини кўрсатди. Спектаклда Г. Георгиу-Деж, И. Г. Маурер ўртоқлар ҳамда Руминия Ишчи партияси ва Руминия Халқ Республикаси ҳукуматининг бошқа раҳбарлари ҳозир бўлдилар. Спектакль зўр муваффақият билан ўтди.

◆ Марказий Таиландда Пинг дарёсидаги Янхи гидроэлектростанцияси ва ирригация комплекси қурилишида дамбалардан бири ювилиб кетди. Фалокат натижасида уч киши ўлди ва беш киши оғир ярадор бўлди. Фалокат сабабларини текшириш учун махсус комиссия тайинланди. Бу қурилишни Американинг «Браун энди рут» фирмаси амалга оширмоқда.

◆ Ироқнинг ўрта қисмидаги бутун территорияда 24 майда кун бўйи қум бўрони давом этди. Марказий Арабистондан шамол билан келган қум осмонни қалин қора булутдек қоплади. Бағдод кўчаларида автомашиналар ёқиб қўйилган чироғлар билан қатнади. Ҳавонинг ҳарорати қирқ даражадан ошди.

◆ Фрейбергдаги (Германия Демократик Республикаси) кон академиясида кон-руда саноати проблемаларига бағишланган илмий сессия очилди. Сессия ишида 18 мамлакатдан келган 2 000 дан ортиқ меҳмонлар, шу жумладан Совет Иттифоқи, Чехословакия, Норвегия, Франция, Австрия, Туркия, Бирлашган Араб Республикаси, Ҳиндистон, Ғарбий Германия олимлари иштирок этмоқдалар.

◆ Америка Қўшма Штатлари Таиланд қуролли кучларига 105 миллиметрли йигирма бешта гаубица топширди. (ТАСС).

Ўртоқ Н. Ефремова ўтган йили Тошкент Давлат консерваториясини аъло баҳолар билан тамомлаб, пойтахтнинг Виставка кўчасидаги республика музика мактаб-интернатга ўқитувчи бўлиб ишга келди. Ҳозир у ўз билимини ёш санъаткорларни тарбиялашга сарфламоқда. Суратда: фортепьяно ўқитувчиси ўртоқ Н. Ефремова биринчи синф ўқувчиси Ю. Фридланд билан нота юзасидан машғулот ўтказмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

23 ЁШЛИ КЎЧМА БАЙРОҚ

ЧИРЧИҚ, (ЎзТАГ). Ўлкани ўрганиш шаҳар музейининг ходимлари топган экспонатлар орасида бундан 23 йил муқаддам таъсис этилган кўчма Қизил байроқ бор.

... 1938 йил. Чирчиқ водисида қурилиш ишлари авж олган. Биринчи медицина участкаси ходимларининг қўли қўлига тегмас эди. Безгакка қарши қатъий кураш олиб борилаётган ўша пайтда Владимир Степанович Слабеев медицина пунктининг мудири эди. Ҳозир у шаҳарнинг таниқли рентгенологи. ЎзТАГ мухбири В. Скородумов билан суҳбатда В. С. Слабеев қуйидагиларни айтди:

— Қурувчиларнинг катта армияси билан бирга медицина ходимлари ҳам янги ҳаёт учун курашаётган кунлар эди. 1938 йилда «Чирчикстрой» медицина санитария бирлашмасининг уч бурчаги номидан бизнинг коллективимизга кўчма Қизил байроқ топширилган эди. Бу байроқ бизнинг қўлимизда абадий қолди. Уруш вақтида байроқ йўқолган эди, эндиликда унинг топилганини эшитиб қолдим.

Орадан 23 йил ўтди. Шу вақт ичида шаҳарда медицина хизмати кўрсатиш кескин суратда яхшиланди. Замонавий жиҳозлар билан таъминланган ажойиб янги касалхоналар қурилди, врачлар сафи ғоят кенгайди. Лекин бу муваффақиятлар қанчалик катта бўлса ҳам, партиянинг чақириғи билан Чирчиқ водисига келган биринчи ватанпарвар врачлар ҳеч қачон эсдан чиқмайди.

ҲОДИСА

Милиция сержантининг жасорати

Бу ҳодиса яқинда пойтахтимизнинг Малогоспитальная кўчасида рўй берди. Тунги навбатчиликдан уйига қайтган милиция сержанти Раҳмат Шодиев эндигина ўз кроватига ётган эди. Бирдан кўчадан эшитилган қийқириқ товуши уни яна оёққа туришга мажбур этди. У ғоят чарчаганлигига қарамай, уйқуни ҳам тарк этиб, овоз эшитилаётган томонга югурди. Ҳар эҳтимолга қарши кичик калибрли милтиғини ҳам олиб чиқди.

Раҳмат одамлар тўпланган жойда қўлида тўппонча ушлаб олган кишига кўзи тушди. Унинг доим ичкилик ичиб, безорилик қилиб юрадиган шу кўчалик А. Налитов эканлигини пайқади. Безори ҳотинини, кейин эса акаси Тўлаганни уриб ярадор қилибди. Жиноятчи яширинмоқчи бўлган эди, милиционердан қочиб қутулолмади. Безори қўлидан келгунича қаршилик кўрсатишга ҳаракат қилди. А. Налитов милиция ходимига қараб ўқ узди. Лекин ҳайриятки, мўлжалга тегмади.

— Қуролни ташла! Барибир қўлга тушасан, — огоҳлантирди ўртоқ Шодиев. Бунга жавобан қотил яна бир неча бор ўқ узди. Раҳмат ўз вақтида ариққа тушиб олишга муваффақ бўлди. Лекин у чекинишни сира ўйламасди. Ниҳоят, милиция ходими кичик калибрли қуролини ишга солишга мажбур бўлди. У дастлаб огоҳлантириш тариқасида тепкини босди. Аммо инсонлик қиёфасини йўқотган безори бунга эътибор қилмади. Энди дадил бўлиш керак эди. Милиция сержанти қулай фурсатни пойлаб қуролли бандитни қўлидан яралади. Кейин эса уни қуролсизлантириб, Ленин район милиция бўлимига олиб келди.

Хавфли жиноятчини тутишда кўрсатган жасорати учун ўртоқ Р. Шодиев Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармони билан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизматлари учун» медали билан мукофотланди.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

Бугун Афғонистон мустақиллиги куни

ЖАНУБДАГИ ЯҚИН ҚЎШНИМИЗ

Афғонистон у қадар катта бўлмаган тоғли мамлакат. Унинг халқи — эркесевар, жасур халқ. «Афғонлар, — деб ёзган эди Ф. Энгельс, — ботир, жасур ва мустақил қабила... олижаноб ва мурувватли халқ»...

Бу оз сонли жасур халқ қарийб юз йил давомида Британия империализмига қарши қаттиқ кураш олиб борди, инглиз-афғон урушининг қийинчиликларини уч дафъа бошидан кечирди.

Афғон халқининг озодлик ҳаракати XIX асрнинг охири ва XX асрнинг бошларида айниқса оммавий тус олди. Бу давр, — деб ёзади улуғ афғон тарихчиси Саид Қосим Риштия, — Афғонистоннинг миллий тикланиш даври ҳисобланади.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси Афғонистонда инглиз мустамлакачиларига қарши миллий-озодлик ҳаракатининг кучайишига кучли таъсир кўрсатди.

Совет ҳукумати 1920 йиллардаёқ Афғонистонга ҳар тарафлама ёрдам кўрсатди. Совет мутахассислари Афғонистонга таклиф этилди, афғон ёшлари совет ўқув юртларида таълим олишди. Совет мутахассисларининг ёрдами билан Кушка—Ҳирот—Қандаҳар—Кобул —Мозоришариф телеграф линияси қурилди. Тошкент билан Кобул ўртасида ҳаво алоқаси ўрнатилди. В. И. Ленин асос солган дўстлик алоқалари шу тариқа муваффақиятли равишда ривожланди.

Кейинги йилларда Совет мутахассисларининг ёрдамида ва совет ускуналари асосида Афғонистонда пахта тозалаш заводлари ҳамда бошқа техника объектлари қурилди.

Дўст Афғонистон Шарқда тинчликнинг мустаҳкам фактори ҳисобланади.

Афғон ва Совет давлат арбобларининг ўзаро дўстона визитлари совет-афғон муносабатларини мустаҳкамлашнинг муҳим босқичи ҳисобланади. 1955 йили Совет ҳукумати делегацияси Афғонистонда бўлди. 1956 йили ўртоқ А. И. Микоян, 1958 йили ўртоқ К. Е. Ворошилов Афғонистонга визит билан боришди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев 1960 йилнинг мартида Афғонистонда бўлди. Ўз навбатида Афғонистон короли Муҳаммад Зоҳир шоҳ 1957 йили мамлакатимизга келди. Шунингдек, Афғонистон бош министри Сардор Муҳаммад Довуд бир неча марта мамлакатимизга келиб кетди. Икки ўртада фикр олишув натижасида ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларни бундан кейин ҳам кенгайтиришга қарор қилинди. Бундан ҳар икки давлат ҳам манфаатдордир.

Совет Иттифоқи Афғонистонга беғараз иқтисодий ёрдам бераётир. Совет Иттифоқи бераётган ёрдам ғарб давлатларининг иқтисодий жиҳатдан кам тараққий этган мамлакатларга бераётган «ёрдами»дан тубли равишда фарқ қилади. Совет Иттифоқи Афғонистонга асосан бутун-бутун корхоналарни барпо этиш учун саноат ускуналари комплектини етказиб бериш, ана шу корхоналарни қуриш, қидирув ишларини амалга ошириш, шунингдек афғон миллий кадрларига таълим бериш мақсадида техник мутахассисларни юбориш йўли билан ёрдам бермоқда.

Афғонистон ҳукумати 1956 йили мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг беш йиллик (1956—1961 йиллар) планини қабул қилди. Беш йиллик планда асосан энергетика, саноат, транспорт, қишлоқ хўжалиги, ирригацияни тараққий эттириш, шунингдек маориф ва соғлиқни сақлаш ишлари кўламини кенгайтириш, маданиятни янада ривожлантиришга эътибор берилган. Мамлакат экономикасини ривожлантириш беш йиллик планини амалга ошириш учун сарфланадиган маблағнинг учдан бир қисмини совет ёрдами ташкил этишининг ўзи Совет давлати Афғонистонга бераётган узоқ муддатли қарз нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатади.

Етказиб берилган совет ускуналари ва совет мутахассислари томонидан берилган ёрдам асосида Кобулда нон комбинати қурилди. Ҳозирги вақтда худди шу йўл билан авторемонт заводи, Кобул ва Баграмда аэродромлар, 750 кубометр узунликдаги Кушка—Ҳирот—Қандағар автомагистрали, Даши—Чорикор автомагистрали қурилаётир. Эски магистраллар реконструкция қилинмоқда. Совет проектлари асосида ва совет инженерларининг ёрдами билан Қизил Қалъа порти барпо этилаётир. Нағлу районида 60 минг киловатт қувватга эга бўлган энг йирик гидроэлектростанция, Жалолобод суғориш канали қурилмоқда. Бу канал 25,8 минг гектар ерни, шу жумладан 20,6 минг гектар қўриқ ерни суғориш имконини беради. Бундан ташқари, бир неча сув омбори қуриш юзасидан қидирув ишлари, нефтни қидириш юзасидан геология-қидириш ишлари олиб борилаётир.

Кейинги йиллар мобайнида СССР ва Афғонистон ўртасида маданий алоқалар тобора ривожланмоқда.

Совет кишилари истеъдодли афғон халқи барпо этаётган маданий бойликларни ҳурмат қиладилар, унинг маданияти, тили ва турмушига қизиқиб қарайдилар. Мамлакатимизда кўп йиллардан буён пушту тили ўрганилмоқда. Ҳар икки мамлакат олимлари ўзаро яқиндан алоқа қилмоқдалар. Жумладан, афғон адабиёти бўйича мутахассис Паинда Ўзбекистонда дарс берди. Профессор Алексеев эса Кобул университетининг медицина факультетида; ядро физикаси бўйича мутахассис, профессор Кватер илмий факультетда лекция курслари ўқидилар.

Афғон студентлари ўқиш учун Совет Иттифоқига йил сайин тобора кўпроқ келмоқдалар. Афғонистоннинг ёш ишчи кадрлари эса ишлаб чиқариш практикасини ўтаётирлар.

Совет артистлари Афғонистонга бориб, ўз маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Истеъдодли афғон ашулачиси Хиёл эса Тошкентда бир неча марта меҳмондўстлик билан кутиб олинди. 1957 йилдан бошлаб Москвадаги Бутуниттифоқ радиоси Афғонистон учун пушту тилида эшиттириш олиб бораётир.

Совет-афғон муносабатларининг бу қадар муваффақият билан ривожланиши тинч-тотув яшаш, бутун дунё халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик ўрнатиш сиёсати принципларининг ҳаётчанлигидан далолат беради.

Совет халқи ўз мамлакати мустақил деб эълон қилинган куннинг 43 йиллигини нишонлаётган ҳозирги тантанали дамларда эркесевар, бутун дунёда тинчлик учун курашаётган афғон халқига дўстлик саломи йўллайди ва унга экономика, маданиятни ривожлантиришда, ўз мамлакатининг мустақиллигини мустаҳкамлаш, уни янада гуллатиб-яшнатишда чин кўнгилдан катта муваффақиятлар тилайди.

Р. РУЗИЕВА,

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экономика институтининг илмий ходими.

СПОРТ

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Мамлакат биринчилиги учун «А» класс футбол командалари ўртасидаги мусобақанинг биринчи даврасн тугай деб қолди. Кескин курашлар билан ўтган 9-тур кутилмаган натижаларни берди ва турнир жадвалида жиддий ўзгаришлар ясади. «Пахтакор» «Молдова» устидан қозонган ғалабаси билан икки қадам юқорига чиқди. Армия Марказий спорт клуби футболчилари Москвада «Зенит» устидан 3:1 ҳисоби билан ғалабага эришдилар. Битта ҳам мағлубиятга учрамаган Москва спартакчилари турнир жадвалининг кетида судралиб қолган «Беларусь»га ютқазиб қўйдилар (0:2). «Спартак» учун 500-юбилей матчининг шундай натижа билан якунланишини ҳеч ким ўйламаган эди. «Қайрат» ўз майдонида Киев динамочиларига 0:2 ҳисоби билан ютқазди. Москва динамочилари эса «Калев» дарвозасига битта тўп киритиш билан икки очко олдилар.

Ҳозир мамлакат чемпионатининг иккинчи группасида командаларнинг аҳволи қуйидагича:

«Динамо» К.	8	20:8	12
ЦСКА	8	21:14	11
«Пахтакор»	8	15:15	10
«Спартак» М.	7	11:6	9
«Қайрат»	8	9:12	9
«Динамо» М.	8	10:11	8
«Зенит»	9	13:18	8
«Спартак» Ер.	8	13:15	7
«Молдова»	8	15:15	6
«Беларусь»	8	8:12	5
«Калев»	8	7:16	3

Эслатма: 1-устун ўйинлар сони, 2-устун тўплар нисбати ва 3-устун очколар сонини билдиради; М. — Москва, Ер — Ереван, К. — Киев.

Колхозда қизлар клуби

Яқинда Чиноз районидаги «XXI партсъезд» колхозида қизлар клуби очилди. Унга колхозчи хотин-қизлар, ўқитувчи аёллар аъзо бўлишди.

Клубда уй-рўзғор ишлари, медицина, оилада бола тарбияси, бичиш-тикиш ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари бўлиб, машғулотларни малакали мутахассислар ўтказмоқдалар. Қизлар клуби қатнашчилари лаззатли таомлар тайёрлаш, дастурхон безаш, уй жиҳозлаш, бежирим кийиниш юзасидан кўпгина нарсаларни ўрганиб олмоқдалар.

Машғулотлар ҳафтада бир марта ўтказилаётир. Колхоз правлениеси қизлар клубининг иш фаолиятини яхшилаш учун барча шароитларни яратиб бермоқда.

М. ПЕЙСЕНОВ.

Телевизор экранида

27 МАЙДА

18.30. «Костёр» телевизион журнали.

19.10. «Коммунистик меҳнат кишилари». Тошкент ипак-йигирув фабрикасидан ўзбек тилида репортаж.

19.30. Телевизион янгиликлар.

19.50. Коммунистик меҳнат зарбдорларига бағишланган адабий-музикали эшиттириш.

20.50. «Самолёт соат 9 да жўнайди» — бадиий фильм

22.15 Эстрада концерти.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/V да эрталаб **Этик кийган Мушук.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 27, 28/V да **Мирзо Улуғбек.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ (Муқимий номли театрнинг қишки биносида) — **Лоҳутий номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тожик давлат академик драма театрининг гастроллари — 27/V да Штраф бир ярим танга, 28/V да Тўй**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 28/V кеч соат 8 да **Ўзбек ашула, музика ва рақс кечаси.**

КИНО

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Сокин юлдуз — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Тиниқ осмон — «МИР», «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаёт остонасида — «СПУТНИК (кундуз ва кечқурун).

Тирилиш (I-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 6 да).

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Тиниқ осмон — «ВАТАН» (кеч соат 8-40 ва 10-40 минутда). «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 8-45 минут ва 11 да). ТЕЛЬМАН номли кеч 10 яримда). ПУШКИН номли (кеч 8-50 минутда).

Йўлнинг охири — КАФАНОВ номли (кеч соат 8-45 минут ва 11 да).

Тирилиш (1-серия) — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 8-40 минутда). ПУШКИН номли (кеч 10-45 минутда).

Серкўёш водий серенадаси — «УДАРНИК» (кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).

ДИҚҚАТ!

БОЛАЛАРНИНГ ТЕМИР ЙЎЛ ЁНИДА ВА ТЕМИР ЙЎЛ ИЗЛАРИДА ЎЙНАШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ.

Бу нарса уларнинг ҳаёти учун хатарлидир!

Темир йўл транспортида қуйидаги юриш-туриш қоидаларини унутманг ва уларни бошқаларга ҳам тушунтиринг.

Махсус белгиланган жойлардан ташқари

ТЕМИР ЙЎЛ ИЗЛАРИ БЎЙЛАБ ЮРМАНГ!

Юриб келаётган поезд олдидан ўтманг.

ПОЕЗД ЮРИБ БОРАЁТГАНДА ВАГОНГА САКРАБ ЧИҚМАНГ ВА САКРАБ ТУШМАНГ!

Вагон зиналарида ва тамбурларида турманг. Вагондан чиққанда фақат платформага тушинг (поезд тамом тўхтагандан кейин)

Бу қоидаларнинг бузилиши бахтсиз ҳодисаларга сабаб бўлади!

ЎЗИНГИЗНИ ВА БОШҚАЛАРНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНГ!

Тошкентдаги **«ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВ ФАБРИКАСИГА** план-экономика бўлимининг бошлиғи *керак*

Т. Шевченко кўчаси, 21-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Тошкентдаги **ТРАНСПОРТ МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДИГА** 1, 2, 3, 4, 5-разрядли токарлар, 1, 2, 3, 4, 5, 6-разрядли қолипчилар, шлифовкачилар, электромонтёрлар, 3, 4, 5, 6-разрядли ускуна ремонт қилувчи ва инструментчи слесарлар, инженерлар: конструкторлар, технологлар, металлурглар, қурувчи, ёрдамчи ишчилар **КЕРАК**

Уста Ширин кўчаси, 110-уйда заводнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (6-троллейбус, 10-автобуснинг «МПС заводи» остановкаси).

Тошкент шаҳар, Конвойная кўча, 6-уйда турувчи **Елена Артемовна Меркурьеванинг** Москва шаҳар, Бауман район, Аптекарский переулок, 14-уйда турувчи Евгений Георгиевич Меркурьевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Сағбон кўча, Янгиш проезд 13-уйда турувчи **Мавлуда Ҳабибовна Ҳожибоева (Соатова)нинг** Омонгелди кўчаси, Омонгелди проезд, 19-уйда турувчи Абдушукур Ҳожибоевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Ўқчи кўча, 122-уйда турувчи **Эркин Султоновнинг** Ўқчи кўча, 105-уйда турувчи Казима Йўлдошевна Султоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Ўқчи кўча, 107-а уй, 4-корпус, 7-квартирада турувчи **Елена Петровна Барабашнинг** шу уйда турувчи Борис Наумович Флейшердан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Прочаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими Маданият бўлими — 34048, 132 Секретариат 34808, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156 Эълонлар бўлими — 28142.

Р.01608. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётнинг босмахонаси. Нашр. В. 1604.